

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY

'A+' Grade by NAAC

विद्यापीठ वार्ता

UNIVERSITY BULLETIN

१२१ वा पदवीप्रदान समारंभ विशेषांक

अंक : ९४ वा । वर्ष : २०२२-२०२३ । २७ जानेवारी २०२३

सावित्रीबाई फुले
पुणे विद्यापीठ

१२१ वा पदवीप्रदान समारंभ, दि. २७ जानेवारी २०२३

सन्माननीय श्री. भगत सिंह कोश्यारी

कुलपती, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य

डॉ. जी. सतीश रेड्डी

मा. संरक्षण मंत्री ह्यांचे वैज्ञानिक सल्लागार
संरक्षण मंत्रालय, भारत सरकार

प्रा. डॉ. कारभारी काळे

कुलगुरु,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

प्रा. डॉ. संजीव सोनवणे

प्र-कुलगुरु,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

डॉ. प्रफुल्ल पवार
कुलसचिव

सीएमए चारुशीला गायके
वित्त व लेखाधिकारी

डॉ. मनोहर चासकर
अधिष्ठाता,
विज्ञान व तंत्रज्ञान

डॉ. पराग काळकर
अधिष्ठाता,
वाणिज्य व व्यवस्थापन

डॉ. दीपक माने
अधिष्ठाता,
आंतरविद्याशाखीय अभ्यास

डॉ. विजय खरे
अधिष्ठाता,
मानव्यविज्ञान

डॉ. अनिल लोखंडे
प्रभारी संचालक
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

१२० वा पदवीप्रदान समारंभ : क्षणचित्रे

१२
मे
२०२२

‘पै. खाशाबा जाधव क्रीडा संकुल’ नामकरण खाशाबा जाधव आणि स्वामी विवेकानंद यांच्या पूर्णाकृती पुतळ्यांचे अनावरण

२८
मे
२०२२

२८
मे
२०२२

पै. खाशाबा जाधव क्रीडा संकुलाचा नामकरण सोहळा केंद्रीय क्रीडा व युवक कार्यक्रम मंत्री अनुराग सिंह ठाकूर यांच्या उपस्थितीत पार पडला. पै. खाशाबा जाधव हे विद्यापीठाचे माजी विद्यार्थी असून पहिले ऑलिम्पिक वैयक्तिक पदक विजेते होते. या सोहळ्याला विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, खासदार गिरीश बापट, नेमबाज अंजली भागवत, राजेश पांडे, प्रसेनजीत फडणवीस, सुनेत्रा पवार, खाशाबा जाधव यांचे सुपुत्र रणजित जाधव यांच्यासह विद्यापीठातील विविध मान्यवर उपस्थित होते.

क्रीडा संकुलाची वैशिष्ट्ये

ॲथलेटिक ट्रॅक
टेनिस कोर्ट
इनडोअर स्पोर्ट हॉल
जिमनॅशियम व शुटिंग रेंज
इंडियन गोम्स व क्रिकेटचे मैदान

‘पै. खाशाबा जाधव क्रीडा संकुल’ उद्घाटन पॅव्हिलियन, अद्ययावत सिंथेटिक ट्रॅक व इनडोअर हॉलचे लोकार्पण

५
जून
२०२२

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ : पै. खाशाबा जाधव क्रीडा संकुलामधील पॅव्हिलियन, अद्ययावत सिंथेटिक ट्रॅक आणि इनडोअर हॉलचे लोकार्पण तत्कालीन उपमुख्यमंत्री अजित पवार व तत्कालीन उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री उदय सामंत यांच्या उपस्थितीत झाले. या वेळी कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, राजेश पांडे यांच्यासह मान्यवर उपस्थित होते.

ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांना अभिवादन

९
ऑगस्ट
२०२२

विद्यापीठाच्या नामविस्तार दिनानिमित्त ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या पुतळ्यास अभिवादन करताना उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस. सोबत उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील, कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, प्र-कुलगुरु डॉ. संजीव सोनवणे, चंद्रशेखर बावनकुळे, प्रसेनजीत फडणवीस यांच्यासह विविध मान्यवर उपस्थित होते.

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

स्वराज्य महोत्सव व हर घर तिरंगा या उपक्रमांतर्गत युवासंकल्प अभियान

९
ऑगस्ट
२०२२

भारतीय स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित स्वराज्य महोत्सव व हर घर तिरंगा या उपक्रमांतर्गत युवासंकल्प अभियानाची सुरुवात उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या उपस्थितीत झाली. या वेळी उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील, कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, प्र-कुलगुरु डॉ. संजीव सोनवणे, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, चंद्रशेखर बावनकुळे, राजेश पांडे, प्रसेनजीत फडणवीस यांच्यासह विविध मान्यवर उपस्थित होते.

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

स्वराज्य महोत्सव व हर घर तिरंगा या उपक्रमांतर्गत युवासंकल्प अभियान

९
ऑगस्ट
२०२२

नोबेल पुरस्कार प्राप्त संशोधकांची विद्यापीठ भेट

वैद्यकीय क्षेत्रात संशोधनाबद्दल १९९३ मध्ये नोबेल पुरस्कार मिळालेल्या सर रिचर्ड जे. रॉबर्ट्स यांनी विद्यार्थी व अध्यापकांशी संवाद साधला.

३
नोव्हेंबर
२०२२

आविष्कार - २०२२

विद्यापीठस्तरीय आविष्कार संशोधन स्पर्धा

१३
डिसेंबर
२०२२

आविष्कार - २०२३

१५ वे महाराष्ट्र राज्य आंतरविद्यापीठीय संशोधन संमेलन

१२-१५
जानेवारी
२०२३

आविष्कार-२०२३ च्या उद्घाटन प्रसंगी महसूल मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील, कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, प्र-कुलगुरु डॉ. संजीव सोनवणे, राजेश पांडे, डॉ. मोहन वाणी, डॉ. सुनील पाटील, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, डॉ. संजय ढोले, रवींद्र शिंगणापूरकर आदी उपस्थित होते. मा. राज्यपाल भगतसिंह कोश्यारी यांनी दूरदृश्यप्रणालीद्वारे या स्पर्धेचे उद्घाटन केले.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

१५ वे महाराष्ट्र राज्य आंतरविद्यापीठीय संशोधन संमेलन

आविष्कार - २०२३

दूरदृश्य प्रणालीद्वारे उद्घाटनपर भाषण

सन्माननीय श्री. भगत सिंह कोश्यारी

कुलपती, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र राज्य

प्रमुख पाहुणे

मा. प्रा. डॉ. मोहन वाणी

संचालक, कोशिका विकास केंद्र, पुणे

मा. प्रा. डॉ. राजेश पांडे

कुलगुरु, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

Shri Bhagat Singh Koshyari
Governor of Maharashtra

आविष्कार - २०२३

१२-१५
जानेवारी
२०२३

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० कार्यशाळा अंतर्गत गुणवत्ता सिद्धता कक्षाच्या वतीने आयोजन

२३
डिसेंबर
२०२२

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० अंमलबजावणी कार्यशाळेचे उद्घाटन प्र-कुलगुरु डॉ. संजीव सोनवणे यांच्या हस्ते झाले. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माजी कुलगुरु डॉ. आर. एस. माळी यांनी मार्गदर्शन केले. या प्रसंगी प्रसेनजीत फडणवीस, राहुल पाखरे, डॉ. संजय ढोले आदी मान्यवर उपस्थित होते.

वाचन प्रेरणा दिन आणि मुक्त संवाद

१५
ऑक्टोबर
२०२२

माजी राष्ट्रपती डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या स्मरणार्थ जयकर ज्ञानस्रोत केंद्रात वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी उपस्थितांशी मुक्त संवाद साधला. यावेळी प्रधान सचिव विकासचंद्र रस्तोगी, तत्कालीन उच्च शिक्षण संचालक डॉ. धनराज माने आदी मान्यवर उपस्थित होते.

स्मरण क्रांतिवीरांचे

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव व चापेकर बंधूंच्या शतकोत्तर रौप्य महोत्सवानिमित्त
विद्यार्थी विकास मंडळ व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे क्रांतिवीरांना अभिवादन

२३
जून
२०२२

स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल वारी-हरित वारी

२३
जून
२०२२

जी-२० शिखर परिषद जनजागृती अभियान राजमाता जिजाऊ व स्वामी विवेकानंद जयंती

१२
जानेवारी
२०२३

जी-२० देशाच्या संघटनेचे अध्यक्षपद यंदाच्या वर्षी भारत भूषवित आहे. या निमित्त जनजागृतीसाठी आयोजित कार्यक्रमांत पुणे महानगरपालिकेचे अतिरिक्त आयुक्त विकास ढाकणे आणि उच्च शिक्षण संचालक डॉ. शैलेंद्र देवळणकर प्रमुख पाहुणे होते. १२ जानेवारीला झालेल्या कार्यक्रमात राजमाता जिजाऊ आणि स्वामी विवेकानंद जयंती साजरी करण्यात आली. या प्रसंगी कुलगुरु डॉ. कारभारी काळे, प्र-कुलगुरु डॉ. संजीव सोनवणे, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, राजेश पांडे, डॉ. संतोष परचुरे आदी मान्यवर उपस्थित होते

मा. कुलगुरु यांचा संदेश

**विद्यापीठाच्या
नवोन्मेषी
ध्येयधोरणांची
नोंद आंतरराष्ट्रीय
स्तरावर घेण्यात
आली असून
आंतरराष्ट्रीय
सर्वोच्च
संस्थांच्या
मानांकनांनी या
विद्यापीठास
सतत गौरवान्वित
करण्यात आले
आहे.**

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा आज १२१ वा पदवीप्रदान समारंभ संपन्न होत असून या प्रसंगी हा विशेषांक प्रसिद्ध होत आहे. या विद्यापीठाचा प्रभारी कुलगुरु या नात्याने कारभार सांभाळल्यानंतर पहिलाच पदवीप्रदान समारंभ संपन्न होत असून या प्रसंगी संरक्षण मंत्रालय भारत सरकार यांचे वैज्ञानिक सल्लागार डॉ. जी. सतीश रेड्डी स्नातकांना संबोधित करतील आणि त्यांच्या उपस्थितीत पदवी प्रदान केले जाईल. पदवीप्रदानावेळी या विशेषांकाद्वारे विद्यापीठाच्या विद्यार्थीकेंद्रित उपक्रम आणि कार्यक्रमांचा धांडोळा क्षणचित्रांसह घेण्याची विद्यापीठाची परंपरा आहे. या दरम्यानच्या काळात विद्यापीठात विविध उपक्रमांचे आणि कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. राष्ट्रीय आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील अनेक मान्यवर संसाधनव्यक्ती आणि शीर्षस्थ संस्थांचे प्रतिनिधी विद्यापीठाशी संलग्न झाले, भेटी दिल्या आणि शैक्षणिक व संशोधनविषयक सामंजस्यकरारही अस्तित्वात आले. या सर्वांचा विद्यापीठाच्या ध्येयधोरणांवर ठसा उमटला असून विद्यापीठाच्या नावीन्यपूर्णतेची नोंदही राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय स्तरावर घेतली गेली. विद्यापीठाच्या नवोन्मेषी ध्येयधोरणांची नोंद आंतरराष्ट्रीय

स्तरावर घेण्यात आली असून आंतरराष्ट्रीय सर्वोच्च संस्थांच्या मानांकनांनी या विद्यापीठास सतत गौरवान्वित करण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांच्या उपक्रमांचे क्षणचित्रांसह परावर्तन या विशेषांकात उमटले आहे. हा विशेषांक विद्यार्थ्यांच्या अध्ययन-संशोधन या कौशल्यांचे दर्शन घडवण्याचे शिवाय त्यांच्या कलागुणांना अवसर प्रदान करण्याच्या सर्वच घडामोडींचा धांडोळा घेतो. विद्यार्थ्यांना या प्रातिनिधिक घडामोडींचे बाळकडू घ्यावे आणि आपल्याही कारकीर्दीची सर्वसमावेशक व सकारात्मक सुरुवात करावी, अशा अपेक्षा बाळगतो.

नवीन शिक्षण प्रणालीच्या आधारे भारत जागतिक महासत्ता होऊ शकेल, असे मत अनेक शिक्षणतज्ज्ञांकडून व्यक्त केले जात आहे. त्यात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची जबाबदारी मोठी आहे. या जबाबदारीचे भान प्रत्यक्ष कृतीतून प्रदर्शित व्हावे हे योग्य. या अनुषंगाने आराखडा आणि अंमलबजावणी या पातळ्यांवर आपण सिद्ध होत आहोत ही फार चांगली गोष्ट आहे.

नवीन शैक्षणिक धोरणांमध्ये उच्च शिक्षणाला प्राधान्य देण्यात आले आहे. उच्चशिक्षणाची काळजी वाहतांना देशाच्या प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षणात विधायक हस्तक्षेप करण्याची गरजही निर्माण झाली आहे. विद्यापीठ विभाग आणि संलग्नित महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी अधिकाधिक संवेदनशील होऊन अभ्यासक्रम व नवी शैक्षणिक धोरणे ठरवण्याच्या महत्त्वपूर्ण आघाड्यांवर अधिक लक्ष केंद्रित करायला हवे. राज्य व केंद्र सरकारांबरोबरच इतर घटकांनी शैक्षणिक उत्तरदायीत्व निभावण्याची वेळ आली आहे. आपण सर्वजण मिळून हे कार्य पूर्ण क्षमतेने करू अशी प्रतिज्ञा करून भविष्यात या सर्व उद्दिष्टांचे व ध्येयधोरणांचे प्रतिबिंब 'विद्यापीठ वार्ता' या नियतकालिकात पडेल असा मला विश्वास वाटतो.

प्रा. डॉ. कारभारी काळे
कुलगुरु
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

मा. प्र-कुलगुरू यांचा संदेश

**विद्यापीठाकडून
आयल्या
परिक्षेत्रातील
पारंपरिक
लोककला,
लोकविद्या,
लोकसंगीत,
स्थानिक कला,
आपले आयुर्वेद,
योग, शिल्पकला,
पारंपरिक उद्योग,
व्यवसाय यांचा
शिक्षणात समावेश
करून त्यांच्या
विकासाचा चालना
दिली जाणार आहे.**

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या आज १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभानिमित्त विद्यापीठ वार्ता या विशेषांकाचे प्रकाशन होत आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विद्यापीठ वार्ताचे विद्यापीठाच्या इतिहासातील स्थान महत्त्वपूर्ण असून एकाअर्थाने हा अंक विद्यापीठाच्या उपक्रमांची ठळक नोंद असतो. आपले विद्यापीठ हे सार्वजनिक विद्यापीठ म्हणून देदीप्यमान वाटचाल करीत असून नवे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० बाबत उद्बोधन व अंमलबजावणीच्या आघाड्यांवर अग्रक्रमाने कार्यरत आहे. कला, क्रीडा, अध्ययन-संशोधन, सामाजिक सेवा या सर्व क्षेत्रात विद्यापीठाचे विद्यार्थी अव्वल कामगिरी करीत असून जगभरातील व्यावसायिक व कलात्मक कौशल्यांचे धडे घेत त्यात आपली मुद्रा उमटवत आहेत.

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीत पदवीप्रदान समारंभ महत्त्वाचा असतो. स्वतःला मान्यता मिळविण्याची ही शैक्षणिक प्रक्रिया असली तरी तिथे विद्यार्थीजीवनातील स्थान अनेक अर्थाने महत्त्वाचे आहे. या

विशेषांकात पदवीप्रदान कार्यक्रमाशी संबंधित ठळक घडामोडींची नोंद घेण्यात आली आहे. आणि यामुळे पुढील विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल.

नव्या शैक्षणिक धोरणांच्या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठाकडून आपल्या परिक्षेत्रातील पारंपरिक लोककला, लोकविद्या, लोकसंगीत, स्थानिक कला, आपले आयुर्वेद, योग, शिल्पकला, पारंपरिक उद्योग, व्यवसाय यांचा शिक्षणात समावेश करून त्यांच्या विकासाला चालना दिली जाणार आहे. बारावीपर्यंत सर्वाना सक्तीचे व मोफत शिक्षण दिले जाणार आहे. कृषी, कायदा, वैद्यकीय शिक्षण वगळता बाकी सर्व शिक्षण एका छताखाली आणले जाईल. शिक्षण क्षेत्रात एखाद्या विषयात विशेष नैपुण्य प्राप्त करणाऱ्यांना गुण देताना 'श्रेयांक' पद्धतीचा अवलंब केला जाईल. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ या दृष्टीने सकारात्मक पाउले उचलत आहे.

सध्याच्या शिक्षण व्यवस्थेत विद्यार्थ्यांला एका वेळी एकच पदवी घेण्याची सवलत आहे. त्यात बदल करून तो आता स्वतःच्या क्षमतेप्रमाणे एकावेळी अनेक पदव्या घेऊ शकेल. अतिशय महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे अभियांत्रिकी व वैद्यकीय प्रवेशासाठी बारावीनंतर 'एनटीए' राष्ट्रीय चाचणी शाखेच्या माध्यमातून परीक्षा घेण्यात येईल. त्यासोबतच नववी व बारावीच्या काळात सतत मूल्यांकनासोबत सामान्य योग्यता प्रमाणपत्र परीक्षेचाही उपयोग करण्यात येईल.

एकविसावे शतक हे तरुणांचे शतक म्हणून गणले जाईल आणि त्यात भारताची भूमिका महत्त्वाची ठरेल. भारताच्या तरुण पिढीने जगभरातील सर्व संस्था आणि निर्मितीच्या क्षेत्रांमध्ये आपला ठसा उमटवला आहे. जगाकडून स्थानिक मुद्यांकडे येण्याची ही महत्त्वाची वेळ असून स्थानिकांना वैश्विक करण्याचे धनुष्य उचलण्याची अमृत महोत्सवी संधी नव्या पिढीला उपलब्ध झाली आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या सर्व घटकांनी या तरुण पिढीचे भरणपोषण करून भारताचे व महाराष्ट्राचे शैक्षणिक भवितव्य उज्वल करावे असे आवाहन मी या अंकाच्या निमित्ताने करत आहे.

प्रा. डॉ. संजीव सोनवणे
प्र-कुलगुरु,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

मा. कुलसचिव तथा प्रकाशक यांचा संदेश

**विद्यापीठाने
आपले राष्ट्रीय-
आंतरराष्ट्रीय
स्तरावरील
अध्ययन-
अध्यापन व
संशोधनातील
नेतृत्व सिद्ध केले
आहे. विद्यापीठ
वार्ता हा
विशेषांक म्हणजे
या सर्व
उपक्रमांची
इतिहासात्मक
नोंद आहे.**

विद्यापीठ वार्ता सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक क्षेत्रातील ठळक योगदानाच्या उपक्रमांचे संक्षिप्तपणे आढावा घेणारे महत्त्वाचे माध्यम आहे. विद्यापीठ वार्ता प्रकाशक या नात्याने या विशेषांकाकडे मी विद्यापीठाच्या घटितांची ऐतिहासिक नोंद म्हणून पाहतो. प्रशासकीय घटकांच्या प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सहभागातून विद्यापीठाच्या सर्वच उपक्रमांना गतिमानताही मिळते आणि या सर्वच परिश्रमांना ऐतिहासिक दस्तऐवजाचे महत्त्व प्राप्त होते. हा विशेषांक याच मांदियाळीत येतो. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभानिमित्त या अंकात मागील कालखंडातील विद्यापीठाच्या शैक्षणिक व सामाजिक बांधिलकीची क्षणचित्रे आली आहेत. विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातील सर्वच घटकांचे परिश्रम विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय आंतरराष्ट्रीय मानांकनात आपली मौलिकता सिद्ध करणारे ठरले आहेत. विद्यार्थ्यांची ज्ञानात्मकता परावर्तीत करणारी सर्व महाविद्यालये परिसंस्था आणि विद्यापीठ विभागांची उपक्रम सातत्यतासुद्धा तितकीच महत्त्वाची ठरली आहे. या जोरावरच विद्यापीठाने आपले राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील

अध्ययन-अध्यापन व संशोधनातील नेतृत्व सिद्ध केले आहे. विद्यापीठ वार्ता हा विशेषांक म्हणजे या सर्व उपक्रमांची इतिहासात्मक नोंद आहे. आपण सर्वजण या विशेषांकाचे स्वागत कराल अशी मला खात्री वाटते.

विद्यापीठ व विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांमध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ करिता विद्यार्थ्यांसाठी विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये प्रामुख्याने शिवजयंती, मराठी राजभाषा दिवस, आंतरराष्ट्रीय महिला दिन, वैद्यकीय तपासणी शिबीर, रक्तदान शिबीर, जागतिक पर्यावरण दिन, महाराष्ट्र दिन, राष्ट्रीय एकता दिन, शिक्षक दिन, जागतिक योग, वाचन प्रेरणा दिन अशा कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

विद्यापीठामधील शैक्षणिक विभाग, तसेच महाविद्यालयांमध्ये दरवर्षीप्रमाणे राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिषदा/चर्चासत्रांचे आयोजन केले होते. ह्यामध्ये राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील अनेक नामवंत प्राध्यापक/शास्त्रज्ञ यांची व्याख्याने झाली. तसेच विद्यापीठातील, महाविद्यालयांतील व परिसंस्थांमधील प्राध्यापकांना व विद्यार्थ्यांना त्यांच्या क्षेत्रातील उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील प्रतिष्ठेचे पुरस्कार व सन्मान प्राप्त झाले, ही कौतुकाची बाब आहे. तसेच, विद्यापीठाच्या उत्तरोत्तर प्रगतीसाठी व शैक्षणिक दर्जा अधिकाधिक उंचाविण्यासाठी विद्यापीठाच्या विविध अधिकार मंडळांवरील सर्व मान्यवर सदस्य, महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांमधील, तसेच विद्यापीठ विभागांतील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर सेवकवर्ग हे विद्यापीठाच्या प्रगतीसाठी आणि विद्यार्थीकेंद्रित शैक्षणिक व प्रशासकीय वातावरण निर्मितीसाठी भरीव योगदान देत आहेत, हेही येथे आवर्जून नमूद केले पाहिजे.

विद्यापीठ वार्ता हा विशेषांक इथून पुढच्या काळात अमुलाग्र परिवर्तनासह वाटचाल करेल आणि विद्यापीठाच्या अमृत महोत्सवी उपक्रमांचे प्रतिबिंब या अंकात पडेल असे मला वाटते.

डॉ. प्रफुल्ल पवार
कुलसचिव,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

संपादकीय

१९७९ मध्ये 'विद्यापीठ वार्ता' या नावाने विद्यापीठाचे अधिकृत नियतकालिक सुरु करण्यात आले. विद्यापीठाचे कामकाज विविध निर्णय, नियम, अभ्यासक्रमांतील बदल विद्यापीठ व महाविद्यालयांमधील उपक्रम या सर्वांची माहिती देण्याबरोबरच शिक्षणविषयक विविध प्रश्नांची चर्चा करण्याचे उद्दिष्टही या नियतकालिकाने पार पाडावे असे ठरले होते. विद्यापीठाच्या 'विद्यापीठ वार्ता'च्या पहिल्या अंकात अनेक नामवंत व्यक्तींचे लेख प्रकाशित करण्यात आले होते, यावरून या नियतकालिकाचे महत्त्व आणि उद्दिष्ट लक्षात येते.

या अंकापासून कार्यकारी संपादक पदाची जबाबदारी माझ्यावर सोपवली असून 'विद्यापीठ वार्ता'ची मूळ उद्दिष्टे प्रत्यक्षात उतरवण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न आम्ही सर्वजण करणार आहोत. विद्यापीठाच्या ध्येयधोरणांबरोबरच विद्यापीठाच्या अध्ययन-अध्यापन, संशोधन तसेच सामाजिक, सांस्कृतिक व विकासात्मक उपक्रमांचे परावर्तन या नियतकालिकात निश्चितपणे उमटेल अशीही खात्री देत आहोत. विद्यापीठ परिसर, संलग्न महाविद्यालये, परिसंस्था ही विद्यापीठाची कर्मभूमी आहे. आणि बौद्धिक व कौशल्यपूर्ण अध्ययन, संशोधन करणारे विद्यार्थी हे या कर्मभूमीतील भावी काळाचे शिलेदार आहेत. एका अर्थाने सामाजिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक वाटचाल ही एकांडीच असते. परंतु या एकांड्या शिलेदारांना विद्यापीठाने आपली कर्मभूमी कायमची आंदण दिली आहे. 'विद्यापीठ वार्ता' हे नियतकालिकही या एकांड्या शिलेदारांच्या तसेच या शैक्षणिक कर्मभूमीच्या परिक्षेत्रातील सर्व घटकांच्या सेवेत रुजू राहिल अशीही आम्ही काळजी घेऊ. विद्यापीठाशी संलग्न व संबंधित सर्व घटकांना विद्यापीठ वार्ता आवाहन करत आहे की आपल्या कार्यक्षेत्रात जे अत्यंत नावीन्यपूर्ण उपक्रम व

कार्यक्रम संपन्न होतील त्यांची क्षणचित्रे व माहिती वेळोवेळी विद्यापीठ वार्ताकडे पाठवावी म्हणजे त्या त्या वेळी सर्व घटकांचे प्रतिनिधित्व त्या त्या अंकात योग्य रीतीने दृगोचर होईल.

हा विशेषांक १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभाच्या निमित्ताने प्रकाशित होत आहे. त्यामुळे परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाकडून प्राप्त माहितीचे आणि संबंधित मजकुराचे अधिक्य त्यात आहे. डॉ. राम ताकवले यांच्या कारकिर्दीत पदवीप्रदान समारंभाचे भारतीयीकरण आणि मराठीकरण झाले. आणि विस्तीर्ण हिरवळीवर समारंभ घेण्याची ही परंपरा आजही अतिशय दिमाखात सुरू आहे.

१९४९ मध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची स्थापना झाली आणि १९९९ मध्ये विद्यापीठाचे सुवर्ण महोत्सवी वर्ष साजरे झाले. आता विद्यापीठ २०२३ मध्ये अमृत महोत्सवी वर्षात पदार्पण करित आहे. या अमृत महोत्सवी वाटचालीत विद्यापीठाने अनेक चढउतार आणि यशाची शिखरे पादाक्रांत केली आहेत. अर्थात हा सर्व इतिहास क्षणचित्रांमध्ये व अहवालांमध्ये बंदिस्त असून तो कथनाच्या प्रतिकेत आहे. अमृत महोत्सवी वर्षात या अनुषंगाने विविध विशेषांक प्रकाशित करण्याचा मानस आहे. विद्यापीठाच्या इतिहासाचे अनेक संदर्भ, विद्यापीठाचे विविधांगी कार्य आणि वर्तमान काळातील अत्यंत ऊर्जावान हालचाली यांचा अमृत महोत्सवी मेळ होईल आणि त्या निमित्ताने चांगला दस्तऐजव प्रकाशात येईल. परिणामी विद्यापीठाच्या कालानुरूप इतिहास कथनाचा मार्गही मोकळा होईल असा विश्वास वाटतो.

विद्यापीठाचे माननीय कुलगुरु, प्र-कुलगुरु, कुलसचिव, सर्व वैधानिक अधिकारी, विभागप्रमुख, संचालक, प्राचार्य, प्रशासकीय अधिकारी, प्राध्यापक, प्राध्यापकेतर कर्मचारी तसेच विद्यापीठाचा मुद्रणालय विभाग या सर्वांचे सहकार्य हीच या विद्यापीठ वार्ताची खरी मजल असेल. इथून पुढे या सर्वांच्या सहभागातून हे नियतकालिक कालानुरूप बदलाला सामोरे जाईल.

मराठी भाषा, संस्कृती आणि इतिहासाच्या संवर्धनासाठी या विद्यापीठाची स्थापना झाली. या ध्येयधोरणांचे बिंब-प्रतिबिंब आणि परावर्तन सातत्याने राखण्याचे भानही हे नियतकालिक करेल. आपण सर्वांनीही हे भान वेळोवेळी आणून द्यावे आणि विद्यापीठ वार्ता या नियतकालिकाची खऱ्या अर्थाने उद्दिष्टपूर्ती करावी असे नम्र आवाहन आपणास करत आहे.

डॉ. प्रभाकर देसाई

कार्यकारी संपादक, विद्यापीठ वार्ता
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विद्यापीठ वार्ता

१२१ वा पदवीप्रदान विशेषांक

कार्यकारी संपादक
प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई

वर्ष : २०२२-२३ | अंक : ९४ वा | जानेवारी, २०२३

कार्यकारी संपादक

प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई

संपादक मंडळ

डॉ. संजय ढोले ॥ डॉ. ज्योती भाकरे ॥ डॉ. शशिकांत दूधगावकर

डॉ. संजय तांबट ॥ डॉ. हरिश नवले ॥ डॉ. विश्राम ढोले

डॉ. जुई देशमुख ॥ डॉ. मुग्धा गाडगीळ ॥ योगेश बोराटे

मुद्रक व प्रकाशक

डॉ. प्रफुल्ल पवार

कुलसचिव,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

विशेष साहाय्य :

डॉ. दत्तात्रय कुटे

व्यवस्थापक, विद्यापीठ मुद्रणालय

डॉ. नागनाथ बळते

अभ्यागत शिक्षक, मराठी विभाग

प्रशासकीय साहाय्य आणि अंकवितरण :

डॉ. अजय तुबे

सहायक कुलसचिव, जनसंपर्क कार्यालय,

श्रद्धा कोळेकर

समन्वयक, माध्यम कक्ष

मुद्रणस्थळ : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मुद्रणालय, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११००७.

[१००-१-२०२३ (१०८०) (६)]

अनुक्रमणिका

- मा. कुलगुरू प्रा. डॉ. कारभारी काळे यांचा संदेश
 - मा. प्र-कुलगुरू प्रा. डॉ. संजीव सोनवणे यांचा संदेश
 - प्रकाशकाचे मनोगत : मा. कुलसचिव प्रा. डॉ. प्रफुल्ल पवार
 - संपादकीय
 - मा. कुलगुरू प्रा. डॉ. कारभारी काळे यांनी सादर केलेला अहवाल iv
 - मा. प्रमुख अतिथी मा. डॉ. जी. सतीश रेड्डी यांचे दीक्षान्त भाषण xxi
 - १. १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभाची कार्यक्रमपत्रिका १
 - २. विद्यावाचस्पती स्नातकांची यादी ७
 - ३. १२१ वा पदवीप्रदान समारंभ नियोजन समिती ११
- परिशिष्टे -
- १. माजी कुलगुरू / प्रभारी कुलगुरू / उपकुलगुरू / प्र-कुलगुरू १२
 - २. विविध शिष्यवृत्ती योजना १३
 - ३. पदवीप्रदान समारंभ सूची १५

121st Convocation
Friday, 27th January 2023
Report on Achievements and Programmes
of
Savitribai Phule Pune University
by
Hon'ble Prof. Karbhari Vishwanath Kale
Vice Chancellor,
Savitribai Phule Pune University

Hon'ble Shri. Bhagat Singh Koshyariji, Governor of Maharashtra & Chancellor, SPPU

Hon'ble Chief Guest of the Convocation Dr. G. Satheesh Reddy, Scientific Adviser to Raksha Mantri, Government of India

Hon'ble Members of the Management Council,

Hon'ble Members of the Academic Council and Senate and the Deans,

Distinguished Guests, Fresh Graduate students,

My Colleagues - Teachers, Administrative Staff, Parents and Media Representatives,

Ladies and Gentlemen,

On behalf of the University and on my own behalf, I extend to you all a very warm and hearty welcome on this auspicious occasion of 121st Convocation Ceremony of Savitribai Phule Pune University.

I would like to offer my congratulations to all the students who are graduating today and wish them all the success and prosperity for their bright future. I would also like to congratulate their parents and teachers for their precious contribution in shaping the academic career of these students and appreciate the efforts taken by them. I sincerely hope and wish that the graduates will live by the traditions and values inculcated by this University so far.

We are indeed fortunate to have with us today on this special occasion, Hon'ble Shri Bhagat Singh Koshyariji, Governor of Maharashtra & Chancellor to preside over the Convocation ceremony virtually. Sir, we are aware of the immense responsibility you carry with the position you command and that makes your presence here much more appreciated. We, at

Savitribai Phule Pune University, are deeply honoured Sir, with your gracious presence.

On this special occasion, we are preveleged to have with us Hon'ble Dr. G Satheesh Reddy, Scientific Adviser to Raksha Mantri, Government of India as the Chief Guest for the 121st Convocation ceremony of Savitribai Phule Pune University.

An internationally renowned Defence Scientist, Dr. G. Satheesh Reddy, Scientific Adviser to Raksha Mantri, Government of India has led the development of large number of critical defence equipment and technologies through synergetic approach among academia, DRDO and industries. As a navigational engineer, he made the country self-sufficient in Navigation systems and led the development of critical avionics and missile systems. He is the main architect of India's maiden successful test of Anti-Satellite (ASAT) missile 'Mission Shakti'. His leadership has led the country to leaps forward in many domains viz Aircraft, Tanks, AWACS, Radars, Sonars, Torpedoes and advanced technologies like Quantum communications, advanced materials and lasers etc. Many prestigious national and international institutions have honored him with awards and honorary degree of doctorate. He is the first Indian in over 100 years to be conferred with the prestigious Honorary Fellowship and Silver Medal by the Royal Aeronautical Society, London. He is also the first scientist outside the USA to be honored with Missile Systems Award by American Institute of Aeronautics and Astronautics, in nearly four decades. Other prestigious awards include the National Systems Gold Medal, National Design Award, IEI-IEEE (USA) Award for Engineering Excellence and the Homi Bhabha Gold Medal.

We, at Savitribai Phule Pune University, are deeply honoured Sir, with your gracious presence here today. On behalf of the University and on my own behalf, I extend a very warm welcome to you and would like to express our sincere gratitude for accepting our invitation for gracing this momentous occasion as the Chief Guest.

Ladies and Gentlemen, on this occasion, I would like to present before you a brief report of the activities and achievements of the University during a couple of months.

Savitribai Phule Pune University is the second largest universities in the country in terms of affiliated colleges and students' enrolments. It has 58 Academic Departments on its campus, 79 Research Institutes, 176 recognized institutes and 778 affiliated colleges offering Post Graduate and Under-Graduate programs to more than 7 Lacs students. This university has a unique distinction of attracting the largest number of international students across the globe.

ACHIEVEMENTS OF THE UNIVERSITY:

- The University is reaccredited with A+ Grade with a CGPA of 3.60 by National Assessment and Accreditation Council an autonomous institution of the University Grants Commission of Government of India.
- University is supported under DST-PURSE Program of Department of Science and Technology, Government of India with a research grant of INR 30.9 Crore

- University received a financial grant of INR 50 Crore under the prestigious 'Universities with Potential for Excellence [UPE Phase II]' scheme of UGC.
- UGC has selected 14 departments of Savitribai Phule Pune University under its 'Special Assistance Program [SAP] for having potential for research and teaching and 8 departments have been nominated as 'Centre of Advanced Studies', awarded to renowned centres of academic and research excellence.
- University has been granted the status of **Graded Autonomy Category - I University** by the University Grants Commission.
- In the National Institute Ranking Framework 2022's Ranking, Savitribai Phule Pune University has been ranked at 12th position in the 'University Category' and 25th in the 'Overall Category' in the nation.
- The Times Higher Education World University Rankings 2022 have ranked University in the bracket 601– 800. SPPU has jumped by 200 ranks from 801-1000 bracket of last year; this achievement is a result of its dedication, tireless commitment and hard work.
- In Asia University Ranking 2022 by Times Higher Education, the University has been placed at 186th rank amongst the first 200 universities and educational institutes across the Asian continent.
- In QS World University Ranking 2023, the University has been ranked in the bracket 541 – 550 amongst the global applicants. I feel proud to share that, our University is amongst the top 23% Universities in the world.
- The University has been ranked at **number 8 in the 'ATAL Ranking of Institutions: Innovation Achievements (ARIA) amongst Central Universities/CFTIs/Institute of Nation at Importance Category.** Ours is the only State University in Maharashtra to figure in the list.
- The Department of Health Sciences of the University has been conferred the status of 'AYUSH Centre for Excellence' by the Union Ministry of AYUSH, with grant of Rs.3.5 crore for three years.
- The Department of Botany, SPPU has been recognized by the National Board of Medicinal Plants under the Ministry of AYUSH as the 'Western Divisional Medicinal Plants Centre' and has been sanctioned 2.31 crore, for cultivation, nurturing and research on Medicinal Plants .

G20 Presidency:

It gives me immense pleasure to share that, the Ministry of Youth Affairs and Sports, Department of Youth Affairs, International Cooperation Cell, Government of India has entrusted SPPU with the responsibility to host University Level Seminar at our campus as

part of the Youth 20 events to be held in India during India's G20 Presidency in 2022-2023. SPPU has also been requested to organize some run up activities prior to the University Level Seminar.

- Accordingly SPPU hosted the University Level Seminar, **Jan Bhagidari Event : Lecture on Making Cities Future Ready** on 14th January 2023 at our campus. Hon'ble Shri.Solomon Arokiaraj, Joint Secretary, Department of Economics Affairs, Ministry of Finance, GoI delivered the welcome address, Hon'ble Shri. Virender Singh, Adviser (IER), Department of Economics Affairs, Ministry of Finance, GoI delivered a lecture on G20, Hon'ble Smt. Shalini Aggarwal, Municipal Commissioner, Surat delivered lecture on **Making Cities Future Ready** and Hon'ble Shri. Sanjay Grover, Urban Expert, Asian Development Bank delivered lecture on **Importance of Urban Development** during this seminar. More than 1 lac participants participated in the said event virtually.
- I feel pride and pleasure to share that, Pune being the educational and cultural hub, the Union Ministry has shortlisted SPPU, the heritage of PUNE to be a part of G20. First G-20 Infrastructure Working Group (IWG) delegates visited the SPPU on 16th January 2023 for the tree plantation program, followed by high-level-workshop on "Financing Cities of Tomorrow" and they concluded with a networking dinner at SPPU campus. SPPU was all set to welcome the high level delegation and it was a great honour for us to extend our warm hospitality to them.

VISIT OF THE DELEGATION OF VICE CHANCELLORS OF PUBLIC UNIVERSITIES OF MAHARASHTRA TO THE USA

Through the vision put forth by the Hon'ble Governor of Maharashtra Shri. Bhagat Singh Koshiyariji, a delegation of Vice Chancellor's of Public Universities in Maharashtra visited the USA from 4th September to 18th September 2022.

It is a matter of pride that Savitribai Phule Pune University, Pune and Dr.Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere were selected to be a part of this delegation. Also, a mandate was given by RUSA 2.0 to collaborate with Drexel University, PH and University of California, Berkeley towards forming academic and research linkages. Towards this, SPPU and D-BATU delegates (VC and the RUSA coordinator) visited several Universities and institutes in the US. The main objective of this mission was to avail levers for unlocking NEP 2020 towards creating multi-fold opportunities for engagement between India and the US Universities. This was attempted through engaging interactions with academicians and researchers from across various universities from different parts of the US. In this tour, 13 different universities/institutes were visited and MoUs were signed.

UNIVERSITY CHAIRS:

Total 19 Chairs were instituted at the University for Expanding Research and academic

discourse in their respective domain. In addition to that, the University has instituted following new Chairs during the last few years:

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOUs):

To strengthen the teaching, learning, research and other activities, more than 150 Memorandums of Understanding (MoU) were signed by the Savitribai Phule Pune University with various institutes/universities of national and international repute.

Some of the prominent ones are with:

- The University of California Berkeley, the City College of the City University of New York.
- Drexel University Philadelphia, PA, USA.
- Bronx Community College of the City University of New York.
- Borough of Manhattan Community College of the City University of New York
- M/s. Milestone International Education, Qatar, Doha.
- The University of Melbourne
- Mitsubishi Corporation, Tokyo, Japan.
- University of South-Eastern Norway (USN), Norway.
- THE University of Melbourne

NEW PROGRAMS/COURSES:

The university has newly launched 16 Degree Courses, 8 Postgraduate Courses, 11 Certificate Courses and 9 Diploma Courses.

● **School System:**

Savitribai Phule Pune University has merged some academic departments and centers and restructured the academic departments into 18 schools with the objective of enhancing academic collaboration and optimal utilization of resources.

INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT ON CAMPUS:

Sports Complex:

It pleases me to share that, naming ceremony of SPPU's Sports Complex named after the first Olympic medallist in Wrestling from Maharashtra "Khashaba Jadhav" as well as the unveiling ceremony of Khashaba Jadhav and Swami Vivekananda's statues took place at the

auspicious hands of Hon'ble Shri. Anurag Singh Thakurji, Minister of Youth Welfare and Sports, Government of India and in the kind of Hon'ble Shri. Girish Bapat, MP, Pune and Hon'ble Shri. Siddharth Shirole, MLA, Shivajinagar, Pune on 28th May, 2022.

I am delighted to share that, Pavilion, Rifle Shooting Range and Gymnasium of Khashaba Jadhav Sports Complex of Savitribai Phule Pune University were inaugurated at the hands of Hon'ble Shri. Ajitdada Pawar, the then Deputy Chief Minister, State of Maharashtra and Hon. Shri. Udayji Samant, the then Minister of Higher and Technical Education, State of Maharashtra on 5th June 2022. This newly established Sports Complex of SPPU consists of international level's 400 Mtr Synthetic track, Indoor Shooting Range, Six Indoor Badminton Courts, Open Tennis Courts, Gymnasium, Basket Ball Court, Volley Ball Court, Football Stadium, Hockey and Cricket ground, Sports Hostel facility etc. These facilities provided to the students will further boost to make sports as a career among the young graduates.

Inauguration of New Building, School of Health Sciences:

It pleases me to share that, new building of School of Health Sciences of SPPU was virtually inaugurated at the auspicious hands of Hon'ble Governor of Maharashtra & Chancellor Shri. Bhagat Singh Koshyariji on 17th May 2022.

Inauguration of DBATU's Sub-Centre:

I am happy to state that, Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere's Sub Centre at SPPU campus was inaugurated at the auspicious hands of Hon'ble Governor of Maharashtra & Chancellor Shri. Bhagat Singh Koshyariji on 23rd August 2022.

● Construction of New Buildings :

The University has constructed the Buildings in the Social Sciences Complex II and same has been occupied by concerned Departments

- I. Department of Education and Extension
- II. Department of Physical Education
- III. Department of Technology
- IV. Academic Staff College
- V. Science Park
- VI. Department of Library Sciences
- VII. Canteen
- VIII. Administrative Section
- IX. IDS

New Hostel:

- Hostel facilities are provided to international students taking admissions for courses like M.A., M.Phil., Ph.D., etc. in various Savitribai Phule Pune University departments. A new 60-room hostel has been constructed for international students.

Postdoctoral Fellowship Program [SPPU-PDF]

Post-doctoral research is an important avenue for young motivated researchers who wish to acquire new skills and develop their academic career. The University has launched Savitribai Phule Pune University Postdoctoral Fellowship (SPPU-PDF) Program in the academic year 2018-19.

In the year 2021, 13 researchers have been selected by the committee and the scheme provided them with a substantial financial assistance for two years.

In addition to this, SPPU also provided following scholarships to its students:

Sr. No.	Scholarship Name	No. of students benefitted
1.	Krantijyoti Savitribai Phule Arthsahaya Yojana	1390
2.	Lokshahir Annabhau Sathe Arthik Durbal Ghatak Vidyarthi Arthsahaya Yojana	1655
3.	Rajarshri Chatrapati Shahu Maharaj Shishyavrutti Yojana	2128
4.	Mahatma Jyotirao Phule Pune Vidyapeeth Gunvant Shishyavrutti Yojana	2118
5.	Swami Vivekanand Vidyarthi Sahayya Yojana (Purgrast, Duskalgrast, Aapttigrast Bhagatil Vidyarthyanstahi)	59

RESEARCH /PROMOTIONAL ACTIVITIES:**Research Grants:**

SPPU has received grant of around Rs.13.67 Crore from various institutes of national and international repute for research activities at various departments during last few years.

Grant received for Project -

- The Department of Pali has received the grant of USD 88,000 for its project of the Dictionary of Buddhist Terms in Pali, Sanskrit, Tibetan, Chinese and English from the Khyentse Foundation.
- The department also received the grant of INR 19.70 Lakhs for the 'Khyentse Foundation India Visitingship Professorship' Program and INR 10 Lakh for the 'Language Study

Program' from Khyentse Foundation.

Department of Microbiology has received

- DST-FIST – 25/03/2022; Sanctioned Amount of Rs. 2 Crore of which 1,70,00,000/- received as first installment.
- ICMR – Dr. Umesh Jadhav - 31/03/2022; Sanctioned Amount of Rs. 20 Lakhs

Department of Geology has received

- DST -FIST Program Grant is also sanctioned to Department of Geology for the duration of 5 years. Total program cost sanctioned is Rs. 2 Crore 50 Lacs.

'DESIGN INNOVATION CENTRE:

Professor Dr. Pooja Doshi and her students Nitin Kadam and Yuvraj Kale of the Department of Chemistry of Savitribai Phule Pune University have developed Ayurvedic medicine 'Himaadhar' through the Design Innovation Centre. The announcement of this drug was made at the Innovation in Medical, Pharmaceutical, and Allied Sciences for Commercialization of Technology (IMPACT 2.0) program. Medicine 'Himaadhar' is useful for Sickle Cell Anemia disease and blood booster, for increasing immunity, blood purification and this medicine is being commercialized by Research Park Foundation of SPPU.

COMMENCEMENT OF NEW AWARDS/SCHEMES:

- **Best Physical Director Award & Best Librarian Award**

The University has recently initiated these two awards and the same has been conferred on the occasion of the University's Foundation Day Celebrations on 10th February 2022.

- **Yuva Gaurav Award:**

The University has instituted the "Yuva Gaurav Puraskar" for felicitating the alumnus for their outstanding performance in the field of Sports, Literature, Research and Social Work etc. from the year 2020.

CENTRE FOR SCIENCE EDUCATION AND COMMUNICATION (CSEC) (SCIENCE PARK):

Science Park is a full-fledged Science outreach activity centre on the University campus, under Interdisciplinary School of Science.

I am proud to inform you all that the University has now reached remote areas like Ballarsha, District Chandrapur. We have successfully completed Phase I of Science Centre, Chandrapur. It has more than 200 exhibits, kits and display units. This is a Govt. of Maharashtra Project out sourced to SPPU.

SPPU RESEARCH PARK FOUNDATION:

- SPPU Research Park Foundation is Section 8 Company fully owned by "Savitribai Phule Pune University" and established with the special purpose to Help Promote and Support Start-Ups. It is established to promote research based entrepreneurship as well as providing co-location facility to industry for Research and Development.

SPPU Research Park Foundation provides following support to its inubates:

- INFRASTRUCTURAL SUPPORT
- DEVELOPMENT SUPPORT
- TECHNICAL SUPPORT
- FUNCTIONAL SUPPORT
- SEED FUNDING SUPPORT

Seed Fund:

SPPU RPF was sanctioned seed fund of Rs.3 Crore under Startup India Seed Fund Scheme (SISFS) from the Department for Promotion of Industry & Internal Trade (DPIIT), Ministry of Commerce & Industry, Government of India, Udyog Bhawan, New Delhi.

Maharashtra State Innovation Society (MSInS) has also sanctioned seed fund of Rs 27 Lakhs to SPPU Research Park Foundation.

Incubation Centre setup:

An additional 20 – seater capacity has been setup in Incubation Centre with basic facilities in the SPPU RPF building with funding support from Maharashtra State Innovation Society (MSInS.)

About 20 startup companies are presently incubated in the SPPU Research Park Foundation either in Physical or Virtual mode. Around 15 + startup companies are in pipeline for Pre-incubation.

Following events were organised for start-ups and students in association with various Institutes and organisations:

- Felicitation of TPOS from various professional colleges and Institutions

SPPU RPF in association of VIOSA & BrainX India conducted an event for the felicitation of TPO for their excellent contribution, towards helping and guiding students start their professional career.

- Women Entrepreneurs Meet

SPPU RPF, IWNO & Lexicon Centre for MSME excellence conduct an event of Women Entrepreneurs Meet on 16th November 2022. In this event 30+ Women Entrepreneurs participated

- IMPACT Conclave 2.0

SPPU-Research Park Foundation, Savitribai Phule Pune University, Pune & Krishna Institute of Medical Sciences "Deemed to be University" (KIMSDU), Karad has jointly organized a unique program Innovation in Medical, Pharmaceutical and Allied Sciences for Commercialization of Technology (IMPACT) on 07-08 Oct 2022. 200 + start-ups participated in this event.

SPPU EDUTECH FOUNDATION:

SPPU Edutech Foundation is a section 8 company fully owned by Savitribai Phule Pune University. It was established to cater technology requirements of the education & education allied sectors.

- Through Degree Plus Initiative, SPPU Edutech has able to provide courses from globally reputed providers like eDX, AWS Academy, Harvard Business School Online, Simplilearn etc. to SPPU Students and Alumni in nominal or discounted fees.
- SPPU Edutech Foundation has developed a cloud-based AI powered Learning Management System (LMS) which is helping in Academics of SPPU a lot since the last 2 years.
- SPPU Edutech has successfully completed Online AI Proctored examinations of all SPPU students for 4 times.
- SPPU Edutech has successfully implemented end to end Automation of various processes from SPPU Administration, Academics, Finance and Exam Departments in Integrated manner.

DEPARTMENT OF MEDIA AND COMMUNICATION STUDIES

- I am happy to state that, our University's Department of Media and Communication Studies has been ranked third among government educational institutions in the country by the 'Outlook' magazine.

INTERNATIONAL CENTRE:

- **Program undertaken -**
- European Union, Erasmus + Capacity Building Projects with four European Universities and 6 Asian Universities Czech Republic, Ireland, Romania, Spain & Nepal.

DEPARTMENT OF PALI:

Special Lecture:

- On 10th October 2022 on the occasion of the 146th birth anniversary of Acharya Dharmananda Kosambi, Prof. Rupert Gettin, Professor Emeritus of Buddhist Studies,

University of Bristol, United Kingdom delivered the First Acharya Dharmananda Kosambi Memorial Lecture on ‘Seeing dependent origination in the moment: the analysis of Paṭiccasamuppāda in the Vibhaṅga of the Theravāda Abhidhamma’

NATIONAL SERVICE SCHEME (NSS) :

It is a pride and pleasure to announce that, this year too, Savitribai Phule Pune University [SPPU] has set a Guinness World Record of "Largest Online Photo Album of people holding a National Flag" came to fulfilment on Monday, the 15th August 2022, in the presence of the Hon'ble

Shri. Bhagat Singhji Koshyari, Governor of Maharashtra & Chancellor on the University campus to mark the Diamond Jubilee year of Independence under the initiative of "Azadi ka Amrit Mahotsav" of the Government of India. The said campaign was inaugurated at the SPPU campus on 9th August 2022, at the auspicious hands of Hon'ble Deputy Chief Minister Shri. Devendraji Fadnavis. As per the Guinness adjudicator present on scene, the final measurement of the above record was declared as 1,52,559 photos. Not only the people associated with the university and its affiliated colleges, but also people across the country and the world had participated in this SPPU's campaign to create a unique new Guinness world record.

Shikhar Parishad through the Bike Rally - G20

The G-20 conference was organized in 3 countries namely India, Italy, and Indonesia. The delegations from 40 countries around the world participated in meetings and seminars held from 14th-16th January 2023 at Pune, especially at Savitribai Phule Pune University. The delegation was welcomed in a traditional way at SPPU.

Savitribai Phule Pune University and Pune Municipal Corporation created public awareness of

G-20 through the bike Rally. The rally was organized on 12th January, 2023, between 08.00 a.m. and 10.00 a.m. started from Government Engineering College Shivajinagar, Pune -Lal Mahal-H.V.Desai College- Shaniwarwada -Pune Municipal Corporation Bridge-Simla Offices-Rahul Theatre and was finished at Savitribai Phule Pune University. 500 volunteers from Pune city participated in the rally.

SPORTS:

The Board of Sports & Physical Education of the University takes a very keen interest in the promotion of games & sports in the jurisdiction of the University. Board organizes around 250 Inter-Collegiate tournaments & 51 Inter-Zonal tournaments in the Academic year. Our University players participate in almost 51 events & shows remarkable performance at West Zone Inter University level, All India Inter University level & at the Asian & World University level tournaments.

All India Inter University Tournaments

Our players have participated in the All India Inter University Tournaments in the team events as well as individual events in various disciplines and have secured 5 Gold, 3 Silver, and 4 Bronze medals and stood fourth in the 2 team events and in individual events, they secured 5 Gold, 8 Silver & 2 Bronze medals.

All India Inter University Wrestling (Women) Tournament

In the academic year 2022-23 Board of Sports & Physical Education, Savitribai Phule Pune University, Pune & Dada Patil College, Karjat, Ahmednagar have jointly organized the All India Inter University Wrestling (Women) Tournament from 6th to 9th January 2023 and 127 Universities were participants of this tournament.

Krida Mahotsav Sports Meet

The 24th Maharashtra State Inter-University 'Krida Mahotsav Sports Meet' was organized by Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad from 3rd to 7th December 2022 in which 120 players represented Savitribai Phule Pune University in five different disciplines in which our students secured 3 Gold, 1 Silver & 4 Bronze medals in the individual events and 3 Gold, 1 Silver & 2 Bronze medals in the team events.

International Yoga Day

08th International Yoga day was celebrated on 21st June 2022 at the campus as well as at the affiliated colleges and recognized institutes of SPPU. To mark the occasion, a workshop on Yoga was organized for the staff & students of SPPU between 21st to 27th June, 2022. Most of the employees & students participated enthusiastically in it.

BOARD OF STUDENTS DEVELOPMENT:

To celebrate the auspicious occasion of Amrit Mahotsava of India's Independence, various programs/ activities were organized in the university under the Samarth Bharat Mission. To enable the new generation get an overview of the freedom struggle wherein Maharashtra was also a leader in the nationwide movement in the freedom struggle, "Mahanataya" on the heroic saga of Chapekar brothers was organized on June 23, 2022 in front of the main building of Savitribai Phule Pune University. Statutory Officers of SPPU, Senate members, heads of various departments of the university and more than 2500 students from affiliated colleges and recognized institutes of SPPU were present for the event.

Indradhanushya

Every year 'Indradhanushya' a Social & Cultural Competition is organized by the Government of Maharashtra. The 18th Indradhanushya Competition was organized at Mahatma Phule Krishi Vidyapeeth, Rahuri during 5th November 2022 to 9th November 2022. Our team of 40 students participated in this competition and were declared as the runner up

and received the General Championship along with various prizes in 15 different categories. SPPU's Atharva Vairagkar has been bestowed as the "Golden Boy" at this event.

Establishment of Rashtriya Chhatra Sena [NCC]

Savitribai Phule Pune University has established NCC Unit in the University campus and accordingly 40 students have been selected for the first batch.

National Youth Day Lecture

On the occasion of birth anniversary of Rajmata Maasaheb Jijau and Swami Vivekananda, an enlightening lecture was organized by SPPU on 12th January 2023. The lecture was delivered by Dr. Shailendra Devlankar, Director - Higher Education, State of Maharashtra in the premises of Khashaba Jadhav Sports Complex of Savitribai Phule Pune University, Pune.

Avishkar

I am delighted to share that, this year Savitribai Phule Pune University has got the honour of organizing the competition of Maharashtra State Inter University Invention Research Convention 2023 to be held for the academic year 2022-23. I sincerely express my heartfelt thanks to the Hon'ble Governor Shri. Bhagat Singh Koshyariji for entrusting this responsibility to SPPU and I am glad that, SPPU has successfully shouldered this responsibility.

The inauguration of the Maharashtra State Inter University Invention Research Convention 2023 was held on 12th January 2023 at 4.00 p.m. at the Late Prof. M. R. Bhide Aviskkar Nagari, Khashaba Jadhav Sports Complex. Hon'ble Governor Shri. Bhagat Singh Koshyariji has kindly presided over the inaugural session virtually and addressed the participants. We are also thankful to Hon'ble Shri. Radhakrishna Vikhe Patil, Minister of Revenue of Maharashtra, Government of Maharashtra for gracing the event as the Guest of Honour and Prof. Mohan Wani, Director, National Centre Cell Science [NCCS], Pune for being the Chief Guest of the said event.

The results of the competitions were declared during the valedictory ceremony held on 15th January 2023 at 11.00 a.m. for which Prof. Dr. R. Krishnan, Director, Indian Institute of Tropical Meteorology [IITM], Pune was the Chief Guest.

With nearly 19 of the projects winning in different categories, University of Mumbai topped the 15th edition of the competition while SPPU emerged as runner-up in the competition. Since 2006 till now, there have been 15 Invention Competitions in which Savitribai Phule Pune University has won the championship for the 9 times and was the runner up for the 5 times.

PATENTS OF SPPU:

Savitribai Phule Pune University has received 55 patents for its outstanding performance and

immense contribution in the field of research.

AWARDS / RECOGNITIONS / GRANTS:

The excellence of our teachers is reflected in the achievements of our students. I am delighted to mention here that, many of our teachers have received prestigious awards and recognition at State, National and International levels.

- Prof. Radhakrishna Pandit from Department of Zoology has created a smart honeycomb monitoring device for beekeeping. He has been issued a patent for this by the Ministry of Commerce and Trade, Government of India. This device will make beekeeping easier. This will benefit farmers and bee producers.
- Prof. (Dr.) Digambar Mokate received Mahamahopadhyay Vaidya Shankardaji Shastri Pade (Ayurveda Plant Friend) National Level Award by All India Ayurveda Congress Maharashtra Ayurveda Sammelan on September 25, 2022.
- Prof. A. B. Nadaf was selected as an Honorary Senior Research Fellow at the University of Queensland, Australia.
- Dr. R. V. Latpate, Associate Professor, Department of Statistics has become Joint Secretary of the Indian Society of Probability & Statistics from Jan 05, 2023.
- Prof. J. V. Deshpande (Retired faculty from the Department of Statistics) received the **Life Time Achievement Award** from the **International Indian Statistical Association** at Bangalore on Dec 29, 2022.
- Dr. Shekhar Mande, former Director General of the Council of Scientific and Industrial Research, India and the Secretary of the Department of Scientific and Industrial Research, Ministry of Science and Technology has been appointed as the Distinguished Professor in the Department of Bioinformatics of the University.

I feel privileged to state here that, many of our students have received prestigious awards/ recognition in their respective fields at national and international levels.

- Ms. Baidahi Chattopadhyay, a student of M.Sc. Mathematics Department of Mathematics (2nd Year), received prestigious Dean's Fellowship from Maryland University, Maryland, US for doing Ph.D.
- Samay Kate and Vaishnavi Darade students of the Department of Mathematics (M.Sc. IMCA) are the winners of "Tech Hackathon – 2022" organized by National Payments Corporation of India (NCPI).
- Dr. Sagar Pandhare from Department of Statistics won the best thesis award instituted by the Indian Society of Probability and Statistics in Jan. 2023: Thesis Title: 'Contributions to the Large Sample Inference and Model Selection Using Focused Information Criterion'.

- Supratim Pal, Ayishik Neogi, and Saurav Jadhav, students of Department of Statistics won 1st prize in project completion organized by the Indian Society of Probability and Statistics: The title of the project was 'Effect of Covid-19 Pandemic on Prevalence of other Diseases'.
- Three students joined for higher studies abroad namely; Pranav Chandodkar (Masters in Finance & Actuaries), Pushkar Kale (Ph.D. at National University, Singapore and Aboli Barhate (M.B.A. in Frankfurt International School, Germany) after completing M.Sc. Statistics from the Department.

It is my pleasure to mention here that many of our teachers and students from affiliated colleges and recognized institutions of SPPU have received the prestigious awards/recognition at the national and international levels. I would like to congratulate them for their tireless commitment, excellent work and the laurels that they have brought to this University.

- Progressive Education Society's Modern College of Engineering has been awarded with "A++" Grade with a CGPA of 3.66 by the NAAC. I appreciate the hard work and the efforts of one and all and their contribution to achieving this success and would like to congratulate the management and the college for this achievement!
- K. K. Wagh Institute of Engineering Education and Research, Nashik has received a grant of Rs.1 Crore 10 lakh for the project 'Idea Lab' from AICTE, New Delhi.
- Shri. Sharad K. Aauty from Arts, Commerce and Science College, Sonai received 'Global Best Teacher Award 2022'.
- Dr. Anand Dadas from Neveille Wadia Institute of Management Studies and Research, Pune has been awarded with the "Best Director in Higher Education Award".
- The University Grants Commission has conferred the autonomous status to the 30 affiliated colleges of Savitribai Phule Pune University.
- I would like to mention here that, 433 affiliated colleges have been accredited by the National Assessment and Accreditation Council [NAAC].

Visit of Sir Richard J. Roberts, Nobel Laureate at SPPU:

Savitribai Phule University Pune had arranged a visit of Sir Richard J. Roberts, New England Biolabs, Inc. who is 1993 Nobel Prize winner in Physiology or Medicine. During his visit, he unwounded his story through the lecture titled as "The Path to Nobel Prize ". Students interacted with him after the lecture. Sir Richard also visited the industries like Serum Institute, Persistent; Research Institutes National Chemical Laboratories and National Centre for Cell Science (NCCS) and colleges, Modern college and Fergusson College to inspire the youngest generation of the students.

Delegations from various countries visit SPPU for educational collaborations. These visits are immensely beneficial for both parties. These collaborations serve as milestones in our contribution to the field of education and research.

NATIONAL EDUCATION POLICY 2020:

Higher education has been given priority in the New Education Policies. The concern of higher education has also created a need for constructive intervention in primary, secondary and higher secondary education of the country. The professors of university departments and affiliated colleges should become more sensitive and focus more on the important fronts of determining the curriculum. The exploration and participation of that opportunity has taken shape over the last four and a half years, but it needs to be accelerated and we all hope to do this to our full potential.

The Ministry of Education, Government of India as well as the State Government of Maharashtra is at the forefront of the implementation of the NEP 2020. Needless to say that, Savitribai Phule Pune University, Pune is taking keen interest in the implementation of NEP 2020 and has taken major initiatives for the prompt and effective implementation of NEP 2020.

The New Education Policy has resulted in significant changes to the Academic Credit Bank, Dual Curriculum, Credit Base Choice System, Research and other areas. The University has signed agreements with national and international organizations for job-oriented education, industry collaboration, research and technology development through research. In its efforts to strive for effective implementation of the National Education Policy [NEP] 2020, the SPPU has entered into MoUs with more than 150 nationally and internationally reputed institutions in the last three years.

Putting a Step forward towards the implementation of National Education Policy 2020, Savitribai Phule Pune University, Pune and Dr. Babasaheb Ambedkar Technological University, Lonere has signed 'Statement of Shared Interest' on 3rd November, 2022 with the Borough of Manhattan Community College (BMCC), City University of New York (CUNY). The 'Statement of Shared Interest' aims to connect colleges affiliated with SPPU and DBATU in order to provide quality education of global standard to the students. Students will get the opportunity to learn in a hybrid mode.

All these initiatives have resulted in the establishment of a beneficial environment, improved efficiency, and building of teamwork, generation of funds, elevated mindsets, mutual trust, and respect, which ultimately translates into a higher H-index, improved ranking, and better public perception.

In today's convocation ceremony, we are awarding 968 Degrees, 05 M.Phils, and 110 PhDs. I would like to extend my special congratulations to all students receiving their degrees, including PhDs. today.

I feel that the authorities, faculties, staff and students of SPPU along with the affiliated colleges and recognized institutes deserve a big round of applause for the wonderful set of activities they do for this project of nation building. The hard work, sustained efforts put in by the teachers, staff, and the students have borne fruit and in turn 'SPPU' has emerged as a unique brand today.

With support from all its stakeholders, SPPU has been striving hard to excel in academics and research with a meaningful contribution to society. I thank all the members of the Management Council, Academic Council, Senate and various other bodies and authorities of the University for their support.

Young friends, the very fact that you are a part of this congregation today is a testimony to the acquisition of your knowledge and skills through hard work. You are among the fortunate few who have had access to University level education. Now you have a duty towards your family, society and the country at large. Always place the interests of the country above everything else.

Dear students, youngsters like you need to be at the forefront in eliminating social and other evil that hinder the growth and development of the nation on various fronts.

Once again, I congratulate the students, parents and educators on their achievements. My best wishes to all of you for your future endeavours! May you have the courage to explore uncharted territories and the ability to successfully navigate through difficult times to reach greater heights!

Thank you!

**121ST CONVOCATION CEREMONY
SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY**

JANUARY 27, 2023

Address of the Chief Guest,

Dr. G Satheesh Reddy

Scientific Advisor to Raksha Mantri

Honourable Governor of the Maharashtra Bhagat Singh Koshyari Ji,
Honourable Vice Chancellor Prof. Karbhari V. Kale Ji,
Members of Academic Council, Members of Management Council, Members of the
Senate,
Deans of various Faculties, Heads of Departments, Members of Faculty and Staff,
Esteemed invitees & guests, Members from electronic and print media, and most
importantly my dear graduating students, their proud parents and guardians present
here.

Namaskar!

I am very happy to be with you and to share your joy on this memorable occasion. It is my pleasure to be here on 121st Convocation of Savitribai Phule Pune University. Since 1949, Savitribai Phule Pune University has been imparting knowledge and skills to the young minds, the future of our country and has been making a meaningful contribution to the society and the country. On this momentous occasion, I congratulate the board members, faculty and staff of the University.

My heartiest congratulations to all the students graduating today, who deserve highest appreciation. Dear students, Convocation is a special day in the academic

calendar of any institute, which marks the completion of an important phase in your life. You all must have worked hard, to acquire knowledge, technology and skills through various courses offered by the University. On this significant day in your life, you would be experiencing great joy to see your perseverance, hard work and commitment culminate into achievement of your goals and objectives. Today opens a door to an exciting world that awaits you. You will be an important part of the nation building process through your respective capabilities that you have acquired here and elsewhere. The graduation ceremony is a bridge between dreams and reality. But before you embrace reality, I must remind you to be grateful to the Almighty for bestowing you with courage and skills to overcome challenges.

This is also a day of fulfilment for your parents, who spared no efforts to make sure that you receive the best of education that leads to a better future. This day, therefore, belongs to them in equal measure. I also compliment the dedicated and committed faculty members of this institution who worked hard, to impart quality education to build the knowledge base, develop skills and inculcate values in their students to take our country forward. The knowledge and the values you imbibed here, will guide you wherever destiny will take you in your future endeavours. I wholeheartedly wish you all to grow up to achieve great success, name, and fame and earn a grand living for themselves. But at the same time, I wish you to be good human beings. Make India and the world a better place to live in. We rely on you and this country has confidence in you.

In today's world, the meaning of the word 'self-reliance' has changed. India's fundamental thinking and future growth provides a ray of hope to the world. India's culture and tradition speaks of self-reliance, and the soul is Vasudhaiva Kutumbakam, which means "The World Is One Family." India's self-reliance is rooted in the happiness, cooperation, and peace of the world. On this day, I wish to reiterate the inspiring words of our Honorable Prime Minister, spoken on our Independence Day, for achieving development for our country. He urged the youth of India to devote their 25 years of life to the nation's development, to take pride in our heritage, and fulfill their duties to achieve global harmony. Atmanirbharata, or self-reliance, and education combined with our rich cultural heritage are the ways to achieve the

grand goals of our country. I quote the words of wisdom from Nobel laureate Sir C V Raman, who said “When we import, we not only pay for our ignorance, but we also pay for our incompetence”. His thought motivates us to make the self-reliant India.

Presently, India is aiming to become Aatma Nirbhar in critical technologies through the Make in India program and minimize import dependency. The country has become self-reliant in many defence technologies and is confident that existing technological gaps in certain critical, advanced technologies will be overcome in the next few years. Development of advanced technologies and systems is the only way to become a world-leading exporter of defence equipment. Many efforts are being made to achieve the same in the country. The synergistic approach between Academia, R&D organizations and Industries is currently being pursued in the design, development, and manufacturing of innovative, next-generation defence equipment. R&D organizations are working on development of systems through applied and translational research, in which industry is participating in a big way.

The future defence manufacturing ecosystem envisaged by the Indian government will encompass defence technologies that will be conceived, designed, developed, tested, and manufactured completely in India. To achieve this goal, the government is creating various platforms where stakeholders from the armed forces, defence R&D establishments, industries, startups, MSMEs, and academia can interact and work together. Furthermore, the government has launched various initiatives to encourage academia and industries to bring their capabilities directly to the attention of the services, with support from defence R&D. In the 2022-23 budget announcement, 25% of the defence research budget is allocated to the academia, industries, and startups.

Innovation is taking place in all aspects of our life. Artificial Intelligence (AI) and Industry 4.0 (Internet of Industrial Things) are making inroads in technology. Utilizing these changes to improve our lives must be our goal. I firmly believe that the youth of our country will surely innovate, make our country strong. Academic institutes must become the hubs for fostering innovation and entrepreneurship. Dedicated laboratory spaces must be created in collaboration with research institutes

to enable students to get valuable experience. Joint programs must be formulated with other academic institutions and research organizations to propel research in identified areas. Focus must be laid on setting up incubation, innovation, and research centers within the campus for studies on futuristic areas of technology. Proper mentoring by experts as and when needed must be provided.

As you are all aware, Education, Employment, Entrepreneurship, and Excellence are the drivers of success in the 21st century. Education would fetch you employment commensurate with your skills and academic calibre. Entrepreneurship is a subjective trait, one that is solely dependent on how focused and single-minded a person is, to follow his/her passion and excel in the field of choice. The passion to be job provider, not a job seeker, the passion to provide solutions to challenges – this makes all the difference. Meeting challenges of the future will require you to constantly innovate for excellence. While ‘creativity’ involves ‘thinking’ about new things, ‘innovation’ is about ‘doing’ things differently. As nation builders, we have a great responsibility towards the society. We must collectively address the challenges by providing innovative solutions. We have to continuously strive to improve the way we lead our lives. Excel in whatever task you take up. Do what is required. Do not rest; keep working in a focused manner. You will excel!

Dear students, while you are assets for this country, at the same time you bear great responsibility towards it. You are now the flag-bearers of our great nation who must work hard and pass on the legacy to the generations to come. Once again, I congratulate the graduating students on their degrees and wish you all the very best in all your future endeavors. Let us join hands to build a strong India.

I would end by quoting Bharat Ratna Dr APJ Abdul Kalam, who said “A country’s economic or military strength alone will not make it strong; what is needed is a sustainable, intellectual society built by the youth imbued with values.” Let us, together, work for a strong and self-reliant India.

Jai Hind

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

१२१ वा पदवीप्रदान समारंभ
शुक्रवार, दिनांक २७ जानेवारी, २०२३

कार्यक्रमपत्रिका

वेळ	कार्यक्रम
दुपारी ०४.०० वा.	..माननीय प्रमुख अतिथी डॉ. जी. सतीश रेड्डी यांचे मुख्य इमारतीत आगमन. माननीय प्रमुख अतिथी डॉ. जी. सतीश रेड्डी, मा. कुलगुरू, मा. प्र-कुलगुरू, व्यवस्थापन परिषदेचे सदस्य, विद्याशाखांचे अधिष्ठाता, विद्यापरिषद व अधिसभेचे सदस्य यांचे छायाचित्र. ..मिरवणुकीतील सदस्यांचा क्रम खालीलप्रमाणे राहिल : संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ व्यवस्थापन परिषद सदस्य विद्यापरिषद सदस्य अधिसभा सदस्य कुलसचिव अधिष्ठाते प्रमुख पाहुणे माननीय कुलगुरू व्यवस्थापन परिषद सदस्य विद्यापरिषद सदस्य अधिसभा सदस्य अधिष्ठाते माननीय कुलपती माननीय प्र-कुलगुरू
दुपारी ०४.३० वा.	..मिरवणुकीला प्रारंभ होईल.
दुपारी ०४.३३ वा.	..मिरवणूक सभास्थानी पोहोचेल. सन्माननीय पाहुणे, मा. कुलगुरू आदी व्यासपीठावर स्थानापन्न झाल्यावर सर्वजण आसनस्थ होतील. मिरवणुकीला प्रारंभ झाल्यापासून ते सभास्थानी पोहोचेपर्यंत <i>सनई व चौघडा</i> कॅसेट वाजविण्यात येईल. मिरवणूक सभास्थानी येईपर्यंत निमंत्रित आणि स्नातक आपापल्या जागी उभे राहतील.
दुपारी ०४.३५ वा.	..सन्माननीय कुलपती ऑनलाईन पद्धतीने कार्यक्रमात सहभागी होतील. राष्ट्रगीत. (सर्वांनी जागेवर उभे राहणे.)

दुपारी ०४.३६ वा.

..श्री शारदास्तवन व विद्यापीठ-गीत.

श्री शारदास्तवन :

या कुन्देन्दुतुषारहारधवला या शुभ्रवस्त्रावृता

या वीणावरदण्डमण्डितकरा या श्वेतपद्मासना ।

या ब्रह्माच्युतशङ्करप्रभृतिभिर्देवैः सदा वन्दिता

सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेषजाड्यापहा ॥

(श्री शारदादेवी तुला वंदन असो. कुन्दकळ्या, चंद्र, मौक्तिकमाला याप्रमाणे सुंदर कान्ती असलेली, शुभ्र वस्त्र परिधान केलेली तुझी मूर्ती आहे. तुझ्या हातात वीणा शोभते आहे. शुभ्र कमलासनावरील तुझ्या मूर्तीचे ध्यान ब्रह्मा, विष्णू, महेश करतात. तू विद्यादेवी आहेस. माझ्या बुद्धीला येणारे जाड्य दूर करून हे सरस्वतीदेवी, तू आमचे रक्षण कर.)

विद्यापीठ गीत

ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान

पुण्यमयी दे आम्हा अक्षर वरदान

ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान

जातिभेद, धर्मभेद, वंशभेद दूर

लाख लाख कंठांतुनि हाच एक सूर

करुणेच्या चरणांशी नत हो विज्ञान

माणुसकी धर्माचा अर्थ जाणतो

श्रमनिष्ठा हें पवित्र तीर्थ मानतो

हृदयांतुनि समतेचा निर्भय अभिमान

सेवेतच मुक्ती ही मंगल दीक्षा

न्यायास्तव जागृति ही सत्त्वपरीक्षा

हें विश्वचि घर अमुचे मंत्र हा महान

दुपारी ०४.४० वा.

..मा. कुलगुरू विद्यापीठाच्या वैशिष्ट्यपूर्ण उपक्रमांचा व अन्य महत्त्वाच्या गोष्टींचा अहवाल सादर करतील.

सायं. ०४.४८ वा.

..सन्माननीय कुलपती व प्रमुख पाहुणे यांचा सत्कार.

सायं. ०४.५० वा.

सन्माननीय कुलपती पदवीप्रदान समारंभ प्रारंभ झाला आहे अशी खालील शब्दांत घोषणा करतील.

“विद्वत्जनहो, पदवीप्रदान-समारंभास आता प्रारंभ होत आहे”

मा. कुलगुरू ‘ज्ञानदीप’ प्रज्वलित करतील.

सायं. ०४.५१ वा.

..पदवीप्रदान

विद्याशाखांचे अधिष्ठाते आपापल्या विद्याशाखेतील पदवी घेणाऱ्या स्नातकांना पदवी, पदविका प्रदान करावी, अशी खाली दिलेल्या क्रमाने मा. कुलपती यांना विनंती करतील.

(१) विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा

Faculty of Science & Technology

अधिष्ठाता : प्रा.(डॉ.) मनोहर चासकर

“माननीय कुलपती यांना विनंती की, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेतील सर्व पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी आणि पीएच.डी. इत्यादी प्रदान कराव्यात, ही विनंती.

विद्यापीठाच्या आजच्या १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभप्रसंगी विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेच्या ४१ स्नातकांना पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्यात येत आहे.

(२) वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा

Faculty of Commerce & Management

अधिष्ठाता : प्रा. (डॉ.) पराग काळकर

“माननीय कुलपती यांना विनंती की, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेतील सर्व पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी आणि पीएच.डी. इत्यादी प्रदान कराव्यात, ही विनंती.

विद्यापीठाच्या आजच्या १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभप्रसंगी वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखेच्या ४३ स्नातकांना पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्यात येत आहे.

(३) मानव्यविज्ञान विद्याशाखा

Faculty of Humanities

अधिष्ठाता : प्रा. (डॉ.) विजय खरे

“माननीय कुलपती यांना विनंती की, मानव्यविज्ञान विद्याशाखेतील सर्व पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी आणि पीएच.डी. इत्यादी प्रदान कराव्यात, ही विनंती.

विद्यापीठाच्या आजच्या १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभप्रसंगी मानव्यविज्ञान विद्याशाखेच्या २४ स्नातकांना पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्यात येत आहे.

(४) आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा

Faculty of Interdisciplinary Studies

अधिष्ठाता : प्रा. (डॉ.) दीपक माने

“माननीय कुलपती यांना विनंती की, आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील सर्व पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी आणि पीएच.डी. इत्यादी प्रदान कराव्यात, ही विनंती.

विद्यापीठाच्या आजच्या १२१ व्या पदवीप्रदान समारंभप्रसंगी आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेच्या २ स्नातकांना पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्यात येत आहे.

सर्व अधिष्ठात्यांनी स्नातकांना पदव्या व पदविका प्रदान करण्याची विनंती केल्यानंतर मा. कुलपती पुढीलप्रमाणे घोषणा करतील :

सायं. ०५.०० वा.

..मा. कुलपती :

“विज्ञान व तंत्रज्ञान, वाणिज्य व व्यवस्थापन, मानव्यविज्ञान, आंतरविद्याशाखीय अभ्यास या विद्याशाखांतील विविध परीक्षांत उत्तीर्ण झालेल्या व उपस्थित असलेल्या तसेच अनुपस्थित राहून पदवी घेणाऱ्या सर्व स्नातकांना त्या त्या पदव्या आणि पदविका प्रदान करण्यात येत आहेत.”

सायं. ०५.०२ वा.

..मा. कुलपती विद्यार्थ्यांना खालीलप्रमाणे उपदेश करतील :

“विद्यापीठाचा कुलपती म्हणून विधिवत् प्राप्त झालेल्या अधिकारान्वये मी असे घोषित करतो की, आपण सर्व उपस्थित स्नातक आणि ज्यांना अनुपस्थित राहण्याची परवानगी दिली आहे त्या सर्वांनाही आपापल्या पदव्या व पदविका ग्रहण करण्यासाठी स्वीकृत करीत आहे. या प्रसंगी, विद्यापीठाचा कुलपती या नात्याने मी तुम्हांला प्राचीन ऋषींच्या शब्दांमध्ये उपदेश करीत आहे, तो तुम्ही ध्यानात घ्यावा व त्याप्रमाणे आचरणात आणावा :

कुलपतिमहोदयानाम् उपदेशः

सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायात् मा प्रमदः ।

सत्यात् न प्रमदितव्यम् । धर्मात् न प्रमदितव्यम् ।

कुशलात् न प्रमदितव्यम् ।

भूत्यै न प्रमदितव्यम् । स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम् ।

मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव ।

राष्ट्रदेवो भव ।

यानि अनवद्यानि कर्माणि तानि त्वया सेवितव्यानि ।

नो इतराणि ।

यानि अस्माकं सुचरितानि तानि त्वया उपास्यानि ।

एष आदेशः । एष उपदेशः । एतद् अनुशासनम् ।

एवम् उपासितव्यम् ।”

मा. कुलपतींचा उपदेश

मुक्तपणे अनुवादित केलेल्या या शब्दांचा अर्थ असा की, “सत्य बोलावे. सदाचाराने वागावे. अध्ययनापासून विचलित होऊ नये. सत्यापासून विचलित होऊ नये. कर्तव्यापासून विचलित होऊ नये. आपल्या बौद्धिक किंवा नैतिक कल्याणाकडे दुर्लक्ष करू नये. आपल्या भौतिक उत्कर्षाकडे दुर्लक्ष करू नये. तसेच अध्ययनाकडे आणि अध्यापनाकडेही दुर्लक्ष करू नये.

मातेला देवाप्रमाणे पूज्य माना.
 वडिलांना देवाप्रमाणे पूज्य माना.
 गुरुजनांना देवाप्रमाणे पूज्य माना.
 राष्ट्राला देवाप्रमाणे पूज्य माना.
 ज्या कृती निर्दोष ठरतील त्यांचेच आचरण करा, इतर कृतींचे नको.
 आम्ही जी चांगली कृत्ये केली त्यांचेच अनुकरण करा.
 हा माझा आदेश आहे. हा उपदेश आहे. हे अनुशासन होय. त्याप्रमाणे वागा.”
 (यानंतर स्नातक आसनस्थ होतील.)

सायं. ०५.०५ वा. ..७० पीएच.डी. पदवीधारक विद्यार्थ्यांना मा. कुलगुरू यांच्या हस्ते प्रमाणपत्रे प्रदान करण्यात येतील.

सायं. ०५.३५ वा. .. मा. कुलगुरू मा. प्रमुख पाहुणे डॉ. जी. सतीश रेड्डी, भारत सरकारचे रक्षा मंत्री संरक्षण वैज्ञानिक सल्लागार यांना दीक्षान्त भाषण देण्यासंबंधी विनंती करतील.
 .. सन्माननीय पाहुण्यांचे दीक्षान्त भाषण.

सायं. ०५.४५ वा. .. मा. कुलगुरू मा. कुलपतींना दीक्षान्त भाषण देण्यासंबंधी विनंती करतील.
 सन्माननीय कुलपतींचे दीक्षान्त भाषण.

सायं. ०५.५५ वा. ..

पसायदान

आतां विश्वात्मकें देवें । येणें वाग्यज्ञें तोषावें ।
 तोषोनि मज द्यावें । पसायदान हें ॥

जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रती वाढो ।
 भूतां परस्परें पडो । मैत्र जीवाचें ॥

दुरिताचें तिमिर जावो । विश्व स्वधर्मसूर्ये पाहो ।
 जो जें वांछिल तो तें लाहों । प्राणिजात ॥

वर्षत सकळमंगळीं । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ।
 अनवरत भूमंडळीं । भेटतु भूतां ॥

चलां कल्पतरूंचे आरव । चेतनार्चितामणींचे गांव ।
 बोलते जे अर्णव । पीयूषाचे ॥

चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड जे तापहीन ।
 ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥

किंबहुना सर्वसुखीं । पूर्ण होऊनि तिहीं लोकीं ।
 भजिजो आदिपुरुखीं । अखंडित ॥

आणि ग्रंथोपजीवियें । विशेषीं लोकीं इयें ।
दृष्टादृष्टविजयें । होआवें जी ॥
तेथ म्हणे श्रीविश्वेशरावो । हा होईल दानपसावो ।
येणें वरें ज्ञानदेवो । सुखिया जाला ॥

सायं. ०५.५७ वा.

..यानंतर समारंभाची सांगता झाली आहे असे घोषित करावे, अशी मा. कुलपती यांना मा. कुलसचिव विनंती करतील.

“मा. कुलपतीमहोदय, या पदवीप्रदान-समारंभाची सांगता झाली असल्याचे आपण घोषित करावे, अशी मी आपणाला नम्र विनंती करतो.”

सायं. ०५.५८ वा.

..सन्माननीय कुलपती खालीलप्रमाणे घोषणा करतील.

“विद्वत्जनहो, हा पदवीप्रदान-समारंभ समाप्त झाला.”

सायं. ०५.५९ वा.

..राष्ट्रगीत. (सर्वांनी जागेवर उभे राहणे.)

मा. कुलपती यांचे प्रस्थान.

सायं. ०६.०० वा.

..मा. कुलगुरू, मा. प्र-कुलगुरू, मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, मा. कुलसचिव, मा. अधिष्ठाते मिरवणुकीने परत जातील. त्या वेळी सनई व चौघडा यांचे (कॅसेट) वादन चालू राहिल. मिरवणूक विसर्जित होईपर्यंत निमंत्रितांनी आणि स्नातकांनी आपापल्या जागेवर उभे राहावे.

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY
The Ph.D. Degree is conferred on the following students at the
121st Convocation

<i>Name of the Student</i>	<i>Name of the Subject</i>
SCIENCE AND TECHNOLOGY	
Chandratre Vaishali Shrikrushna	Mechanical Engineering
Aher Vishnu Sadashivrao	Mechanical Engineering
Koshti Chidanand Dhondappa	Mechanical Engineering
Kamble Dattatray Pandurang	Mechanical Engineering
Varpe Bhausahab Rambhau	Mechanical Engineering
Ban Shyambhau Gopalrao	Civil Engineering
Patil Shivaji Govind	Civil Engineering
Makwana Mahesh Maganlal	Civil Engineering
Mehetre Amol Jagannath	Civil Engineering
Ganesh Chandrakant Chikute	Civil Engineering
Bhat Jitendra Shankarrao	Production Engineering
Kamble Yogesh Ganpat	Production Engineering
Shaikh Mohemmed Suleman Noor Mohemmed	Production Engineering
Shah Pratik Dilip	Electronics & Telecommunication Engineering
Vasekar Shridevi Sukhadeo	Electronics & Telecommunication Engineering
Patil Swati Suresh	Electronics & Telecommunication Engineering
Jikar Prashant Chandrakant	Metallurgy And Material Science
Pattanshetti Tanuja Rajesh	Computer Engineering
Varpe Bhausahab Rambhau	Mechanical Design Engineering
Patil Sunil Ramsing	Mechanical Engineering
Lunkad Amit Subhashchand	Pharmaceutical Chemistry
Kamble Rakhi Marutirao	Pharmaceutical Chemistry
Laddha Umesh Dilip	Pharmaceutics
Tare Harshal Liladhar	Pharmacognosy
Patil Mayur Suresh	Botany
Devhare Sarika Uddhav	Mathematics
Braj Mohan	Biotechnology
Hadawale Kavita Nandkumar	Biotechnology

<i>Name of the Student</i>	<i>Name of the Subject</i>
Pingale Kunal Devidas	Biotechnology
Choksi Arpankumar Ajaybhai	Biotechnology
Kailash Chand	Biotechnology
Pant Richa	Biotechnology
Priyanka	Biotechnology
Vibhuti Kumar Shah	Biotechnology
Jadhav Kailaspati Kisanrao	Chemistry
Pramit Kumar Deb Burman	Atmospheric And Space Sciences
Jhinga Aman Bharatlal	Mathematics
Saraf Jyoti Balkrushna	Mathematics
Doke Swapnil Sopan	Physics
Sajad Ahmad Malik	Zoology
Chougule Abhijeet Subhash	Mechanical And Materials Technology

HUMANITIES

Kshirsagar Sarika Shivaji	Psychology
Thatte Nandini Nibhatish	Psychology
Bhagwat Rupali Ganesh	Economics
Moon Raju Gopichand	Economics
Tambe Pramod Rajendra	Politics
Walunj Ganesh Rajendra	Economics
Swati Rajan	History
Ahirrao Kiran Dhondu	Psychology
Chavare Sumita Dhananjay	Psychology
Gajbhiye Ravindra Bhaurao	Social Work
Gaikwad Rahul Ramchandra	English
Patil Tushar Chhabulal	English
Jadhav Ayodhya Kalyan	English
Nayane Hanmant Shankarrao	English
Joshi Kedar Sharad	English
Khalkar Madhav Nana	Marathi

<i>Name of the Student</i>	<i>Name of the Subject</i>
Ekknath Ganpati Jadhav	Hindi
Londhe Tayaji Tukaram	Hindi
Tapase Sandip Damu	Hindi
Pote Kailas Maruti	English
Adhav Sunil Parasram	English
Gayakavad Vikki Mohan	English
Sanap Sandeep Karbhari	English
Ashwini Vipin Bidkar	Law

COMMERCE & MANAGEMENT

Bhada Mohd Bilal Abubakar	Production Management
Bidgar Satish Vitthalrao	Organisational Management
Kanade Vivek Somnath	Marketing Management
Hajare Prachi Nandkumar	Marketing Management
Aman Sinha	Production Management
Munagekar Mandar Sudhakar	Organizational Management
Shaikh Sajid Jamil	Organizational Management
Deshmukh Saugandh Shashikant	Organizational Management
Pooja Monish Varma	Organisational Management
Sable Vrushali Vasant	Organisational Management
Jondhale Nitin Shivaji	Production Management
Patil Manali Prakash	Organisational Management
Londhe Rajesh Jagannathrao	Organisational Management
Chhallare Nilesh Ramdas	Organisational Management
Jadhav Sachin Ashok	Organisational Management
Mutha Nainesh Prakashchand	Organisational Management
Nair Nitesh Manohar	Organisational Management
Kawade Bharati Pandurang	Computer Management
Krishnan Ramanathan	Computer Management
Kulkarni Pratibha Janardan	Computer Management
Ghodake Shamrao Parashram	Financial Management

<i>Name of the Student</i>	<i>Name of the Subject</i>
Kulkarni Shubhangi Vijaykumar	Financial Management
Tope Bhupendra Chandrashekhar	Human Resource Management
Shaikh Heena Mushtak	Human Resource Management
Nishanrao Karuna Shrikrushna	Human Resource Management
Hande Avinash Bhagwan	Human Resource Management
Burande Arvind Laxman	Marketing Management
Bagul Chetan Diwakarrao	Marketing Management
Lembhe Yashwant Dattatray	Marketing Management
Salunke Vijay Sampat	Marketing Management
Borde Ajit Kumar	Marketing Management
Chugh Pallavi Harjinder	Marketing Management
Padgaonkar Shripad Suresh	Accountancy
Marathe Arun Ramakant	Banking & Finance
Doshi Vaishali Sumit	Business Administration
Mahajan Ajay Vasant	Cost & Works Accountancy
Dhepale Pravin Dinkar	Business Administration
Kotwal Rupali Prakash	Business Administration
Borate Santosh Dashrath	Business Administration
Bagul Dhananjay Bhaskarrao	Business Administration
Borate Sagar Shankar	Business Administration
Dighe Machindara Bapurao	Co-Operation & Rural Development
Iyer Tusita Raja	Marketing

INTERDICIPINARY

Suryawanshi Vaishali Sitaram	Education Regular
Awandkar Sunita Laxman	Education Regular

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

१२१ वा पदवीप्रदान समारंभ

नियोजन समिती

मा. डॉ. प्रफुल्ल पवार, कुलसचिव	... अध्यक्ष
मा. डॉ. अनिल लोखंडे, प्रभारी संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ	... सदस्य
मा. डॉ. शिवाजी आहिरे, विशेष कार्याधिकारी, वित्त व लेखा विभाग	... सदस्य
मा. श्री. राजेश राहेरकर, उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग	... सदस्य
मा. डॉ. दत्तात्रय कुटे, व्यवस्थापक, मुद्रणालय	... सदस्य
मा. श्री. सुरेश भोसले, संचालक, सुरक्षा विभाग	... सदस्य
मा. श्रीमती श्रद्धा कोळेकर, समन्वयक, माध्यम कक्ष	... सदस्य
मा. डॉ. अजय तुबे, सहायक कुलसचिव, सर्वसाधारण विभाग	... सदस्य सचिव
विशेष निमंत्रित	
मा. उपकुलसचिव, प्रमाणपत्र कक्ष	
मा. सहायक कुलसचिव, गृहव्यवस्थापन विभाग	

मा. माजी कुलगुरू

नाव	कार्यकाल
१. डॉ. मु. रा. जयकर	१५.०४.१९४८ ते १७.०४.१९५६
२. डॉ. र. पु. परांजपे	१८.०४.१९५६ ते ३०.०५.१९५९
३. प्राचार्य द. गो. कर्वे	०१.०६.१९५९ ते १५.०५.१९६१
४. महामहोपाध्याय प्रा. द. वा. पोतदार	०१.०७.१९६१ ते ३०.०६.१९६४
५. डॉ. न. वि. ऊर्फ काकासाहेब गाडगीळ	०१.०७.१९६४ ते १२.०१.१९६६
६. डॉ. ध. रा. गाडगीळ	०३.०३.१९६६ ते २९.०८.१९६७
७. डॉ. ह. वि. पाटसकर	०५.०९.१९६७ ते २१.०२.१९७०
८. डॉ. बा. पां. आपटे	१५.०६.१९७० ते ०३.०५.१९७२
९. डॉ. ग. स. महाजनी	०४.०५.१९७२ ते १८.०१.१९७५
१०. प्राचार्य दे. अ. दाभोळकर	१८.०१.१९७५ ते २२.०८.१९७८
११. डॉ. रा. गो. ताकवले	२३.०८.१९७८ ते २२.०८.१९८४
१२. डॉ. वि. ग. भिडे	२३.०८.१९८४ ते १५.११.१९८९
१३. डॉ. श्री. चं. गुप्ते	१९.०४.१९८९ ते १८.०४.१९९५
१४. डॉ. वसंतराव गोवारीकर	१९.०४.१९९५ ते २४.०३.१९९८
१५. डॉ. अरुण निगवेकर	१२.०४.१९९८ ते १८.०९.२०००
१६. डॉ. अशोक कोळस्कर	२६.०२.२००१ ते २५.०२.२००६
१७. डॉ. नरेंद्र जाधव	२४.०८.२००६ ते १५.०६.२००९
१८. डॉ. रघुनाथ शेवगांवकर	२५.०३.२०१० ते १५.०९.२०११
१९. डॉ. वासुदेव गाडे	१६.०५.२०१२ ते १५.०५.२०१७
२०. डॉ. नितीन कररमळकर	१६.०५.२०१७ ते १६.०५.२०२२

मा. माजी प्रभारी कुलगुरू

१. डॉ. रा. गो. ताकवले	१६.११.१९८८ ते १८.०४.१९८९
२. डॉ. बा. द. चौरे	२५.०३.१९९८ ते ११.०४.१९९८
३. डॉ. नि. ज. सोनवणे	१९.०९.२००० ते २५.०२.२००१
४. श्री. र. य. गायकवाड	२६.०२.२००६ ते २३.०८.२००६
५. डॉ. अ. दि. अडसूळ	१६.०६.२००९ ते २४.०३.२०१०
६. डॉ. संजय चहांदे	१६.०९.२०११ ते १५.०५.२०१२
७. डॉ. देवानंद शिंदे	१६.०५.२०१७ ते १८.०५.२०१७

मा. माजी उपकुलगुरू / प्र-कुलगुरू

१. प्राचार्य सत्यरंजन साठे	२५.०४.१९८५ ते १५.०४.१९८६
२. प्राचार्य पां. ल. गाडगीळ	२२.०५.१९८६ ते १७.०८.१९८७
३. प्राचार्य शं. ना. नवलगुंदकर	०७.०९.१९८७ ते १५.११.१९८८
४. प्राचार्य मोहनराव हापसे	०१.०३.१९९० ते १८.०४.१९९५
५. डॉ. बा. द. चौरे	१४.०७.१९९५ ते २४.०३.१९९८
६. डॉ. नि. ज. सोनवणे	२२.०६.१९९८ ते १८.०९.२०००
७. डॉ. अ. दि. अडसूळ	१४.०५.२००९ ते १५.०६.२००९
८. डॉ. एन. एस. उमराणी	१८.११.२०१७ ते १८.०५.२०२२

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालय/विद्यापीठ विभागांतील विद्यार्थ्यांसाठी
विविध शिष्यवृत्ती योजना

‘क्रांतिज्योती सावित्रीमाता फुले अर्थसाहाय्य योजना’

‘आर्थिक दुर्बल घटक विद्यार्थी अर्थसाहाय्य योजना’

‘राजर्षी शाहू महाराज शिष्यवृत्ती योजना’

‘सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गुणवंत विद्यार्थी शिष्यवृत्ती योजना’

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामार्फत विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालय/विद्यापीठ विभाग अव्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या आर्थिक दुर्बल घटक, गुणवत्ताधारक, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी उपरोक्त शिष्यवृत्ती/अर्थसाहाय्य योजना सुरू केलेल्या आहेत. सदर योजनेअंतर्गत चालू शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेशित विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी यांच्याकडून संबंधित महाविद्यालय/ विद्यापीठ विभाग यांच्यामार्फत अर्ज मागविण्यात आले आहेत.

● ‘क्रांतिज्योती सावित्रीमाता फुले अर्थसाहाय्य योजना’

शैक्षणिक गुणवत्ता असूनदेखील विद्यार्थिनी शिक्षणापासून वंचित राहू नये म्हणून विद्यापीठाकडून सन २००७ पासून सदर अर्थसाहाय्य योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे. सदर योजनेअंतर्गत नियम व अटीनुसार अव्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमाच्या जास्तीतजास्त १० व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या जास्तीतजास्त ५ विद्यार्थिनींस गुणानुक्रमे रु. ५०००/- अर्थसाहाय्य देण्यात येते.

● ‘आर्थिक दुर्बल घटक विद्यार्थी अर्थसाहाय्य योजना’

आर्थिक दुर्बल घटकातील गुणवत्ताधारक गरजू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठाकडून सन २००७ पासून ही अर्थसाहाय्य योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे. सदर योजनेअंतर्गत नियम व अटीनुसार अव्यावसायिक पदवीअभ्यासक्रमाच्या जास्तीतजास्त २० व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या जास्तीतजास्त १० विद्यार्थ्यांस गुणानुक्रमे अर्थसाहाय्य देण्यात येते. पात्र विद्यार्थ्यांस पदवी अभ्यासक्रमासाठी रु. ३०००/- व अभ्यासक्रमासाठी रु. ६०००/- अर्थसाहाय्य देण्यात येते.

● ‘राजर्षी शाहू महाराज शिष्यवृत्ती योजना’

मागासवर्गीय घटकातील गुणवत्ताधारक गरजू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठाने सन २०१३-१४ पासून ही शिष्यवृत्ती योजना नव्याने कार्यान्वित केली आहे. सदर योजना फक्त मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी लागू असून अव्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या एकूण १२०० व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या एकूण ८०० विद्यार्थ्यांचे अर्ज (सर्व संलग्नित महाविद्यालये व विद्यापीठ विभागांतील एकत्रित) गुणवत्तेनुसार विचारात

घेतले जातील. त्यांपैकी ५०% मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा एकत्रित गुणवत्तेनुसार व उर्वरित ५०% विद्यार्थ्यांचा त्या त्या प्रवर्गासाठी लागू असलेल्या आरक्षणाच्या टक्केवारीनुसार गुणानुक्रमे अर्ज विचारात घेतले जातील. पात्र विद्यार्थ्यांस पदवी अभ्यासक्रमास रु. १२,०००/- व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास रु. १८,०००/- अर्थसाहाय्य देण्यात येईल.

● 'सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गुणवंत विद्यार्थी शिष्यवृत्ती योजना '

गुणवंत विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी विद्यापीठाने सन २०१३-१४ पासून ही शिष्यवृत्ती योजना नव्याने सुरू केली आहे. अव्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या एकूण १२०० व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या एकूण ८०० विद्यार्थ्यांचे अर्ज (सर्व संलग्नित महाविद्यालये व विद्यापीठ विभागातील एकत्रित) गुणवत्तेनुसार विचारात घेतले जातील. पात्र विद्यार्थ्यांस पदवी अभ्यासक्रमासाठी रु. १२,०००/- व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी रु. १८,०००/- अर्थसाहाय्य देण्यात येईल.

अर्ज करण्याची पद्धत :

वर उल्लेख केलेल्या शिष्यवृत्ती / अर्थसाहाय्य योजनेकरिता विहित नियम व अटी विचारात घेऊन पात्र विद्यार्थ्यांनी आपला परिपूर्ण भरलेला अर्ज आवश्यक त्या कागदपत्रांसह संबंधित महाविद्यालय /विद्यापीठ विभागाकडे विहित मुदतीत सादर करावा. विद्यार्थ्यांकडून प्राप्त झालेल्या अर्जांची संबंधित महाविद्यालय / विद्यापीठ विभाग यांनी काटेकोरपणे छाननी करून पात्र विद्यार्थ्यांची माहिती online पद्धतीने विद्यापीठास विहित मुदतीत सादर करावी. online पद्धतीने सादर केलेल्या माहितीच्या प्रपत्राची (Annexure A, B & C) हार्ड कॉपी व विद्यार्थ्यांचे अर्ज संबंधित कागदपत्रांसह विद्यापीठास सादर करावेत.

ज्या विद्यार्थ्यांची माहिती प्रपत्रात (Annexure A, B & C) भरण्यात आलेली आहे त्याच विद्यार्थ्यांचे अर्ज विद्यापीठास सादर करण्यात यावेत. त्याच अर्जांचा विचार शिष्यवृत्तीसाठी केला जाईल.

वर उल्लेख केलेल्या चार शिष्यवृत्तीपैकी क्रांतिज्योती सावित्रीमाता फुले अर्थसाहाय्य योजना व आर्थिक दुर्बल घटक अर्थसाहाय्य योजना या दोन्ही योजनांसाठी विद्यार्थ्यांना एकत्रित अर्ज करता येणार नाही या दोन्हीपैकी एक व इतर दोनपैकी एक असे दोन अर्ज विद्यार्थी करू शकतात.

या परिपत्रकाद्वारे सर्व संलग्नित महाविद्यालये/विद्यापीठ विभाग यांना कळविण्यात येते की, उपरोक्त शिष्यवृत्ती/ अर्थसाहाय्य योजनेअंतर्गत विहित नियम व अटी विचारात घेऊन आपल्या महाविद्यालयातील/विद्यापीठ विभागातील पात्र विद्यार्थ्यांची माहिती वर उल्लेख केलेल्या वेळापत्रकानुसार विद्यापीठाच्या bcud.unipune.ac.in या लिंकवर महाविद्यालय/विद्यापीठ विभाग लॉग इन करून ऑनलाइन सबमिट (online submit) करून व त्याची प्रिंट काढून आपल्या शिफारशी व कागदपत्रांसह शैक्षणिक प्रवेश विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ येथे हस्तपोहोच सादर करावेत. अपूर्ण व उशिरा प्राप्त झालेल्या अर्जांचा अर्थसाहाय्य योजनेसाठी विचार केला जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

पदवीप्रदान समारंभ सूची

पदवीप्रदान क्रमांक	दिनांक	प्रमुख पाहुणे/दीक्षान्त भाषण
१. वार्षिक	२२.०८.१९४९	मा. राजा महाराज सिंग
२. विशेष	३१.०३.१९५०	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
३. दुसरा वार्षिक	२८.०८.१९५०	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
४. विशेष	२९.०३.१९५१	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
५. तिसरा वार्षिक	०८.०९.१९५१	डॉ. होमी मोदी
६. विशेष	०९.०२.१९५२	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
७. चौथा वार्षिक	२७.०९.१९५२	मा. गिरिजा शंकर बाजपेयी
८. विशेष	२३.०२.१९५३	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
९. पाचवा वार्षिक	२४.०९.१९५३	डॉ. सी. पी. रामस्वामी अय्यर
१०. विशेष	०८.०५.१९५४	मा. बी. जी. खेर
११. सहावा वार्षिक	३०.०९.१९५४	मा. सर मिर्झा इस्माईल
१२. विशेष	०९.०२.१९५५	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
१३. सातवा वार्षिक	२९.०९.१९५५	डॉ. हरे कृष्ण मेहता
१४. विशेष	२९.०२.१९५६	डॉ. एम. आर. जयकर (कुलगुरू)
१५. आठवा वार्षिक	२९.०९.१९५६	मा. श्री. प्रकाश
१६. विशेष	१६.०३.१९५७	डॉ. आर. पी. परांजपे
१७. नववा वार्षिक	२९.०९.१९५७	डॉ. सी. डी. देशमुख
१८. विशेष	०८.०२.१९५८	डॉ. आर. पी. परांजपे (कुलगुरू)
१९. दहावा वार्षिक	२८.०९.१९५८	मा. एम. सी. छगला
२०. विशेष	०५.०४.१९५९	मा. कुलगुरू
२१. अकरावा वार्षिक	०४.१०.१९५९	डॉ. एस. राधाकृष्णन
२२. विशेष	१४.०२.१९६०	प्रो. डी. जी. कर्वे (कुलगुरू)
२३. बारावा वार्षिक	२५.०९.१९६०	महामहोपाध्याय डॉ. पी. व्ही. काणे
२४. विशेष	१०.०२.१९६१	प्रो. डी. जी. कर्वे (कुलगुरू)
दुसरे विशेष	१४.०५.१९६१	मा. श्री प्रकाश
२५. तेरावा वार्षिक	२४.०९.१९६१	महामहोपाध्याय प्रा. दत्तो वामन पोतदार (कुलगुरू)
२६. विशेष	०४.०१.१९६२	महामहोपाध्याय प्रा. दत्तो वामन पोतदार (कुलगुरू)

पदवीप्रदान क्रमांक	दिनांक	प्रमुख पाहुणे/दीक्षान्त भाषण
२७. चौदावा वार्षिक	२३.०९.१९६२	डॉ. पी. सुब्बारयन
२८. विशेष	२३.०२.१९६३	महामहोपाध्याय प्रा. दत्तो वामन पोतदार (कुलगुरू)
२९. सोळावा वार्षिक	२२.०९.१९६३	महामहोपाध्याय प्रा. दत्तो वामन पोतदार (कुलगुरू)
३०. विशेष	२२.०३.१९६४	मा. कुलगुरू
३१. सतरावा वार्षिक	२१.०९.१९६४	श्रीमती विजयालक्ष्मी पंडित
३२. विशेष	२८.०२.१९६५	मा. यशवंतराव चव्हाण
३३. अठरावा वार्षिक	२६.०९.१९६५	डॉ. चेरियन
३४. विशेष	२७.०२.१९६६	मा. कुलगुरू
३५. एकोणिसावा वार्षिक	२५.०९.१९६६	डॉ. डी. आर. गाडगीळ
३६. विशेष	२६.०२.१९६७	मा. कुलगुरू
३७. विसावा वार्षिक	२४.०९.१९६७	मा. मधुकरराव चौधरी
३८. एकविसावा वार्षिक	२६.०५.१९६८	डॉ. एच. व्ही. पाटसकर (कुलगुरू)
३९. विशेष	२०.१०.१९६८	डॉ. एस. चंद्रशेखर
४०. बाविसावा वार्षिक	२५.०५.१९६९	डॉ. पी. व्ही. चेरियन
४१. विशेष	२६.१०.१९६९	डॉ. एच. व्ही. पाटसकर (कुलगुरू)
४२. तेविसावा वार्षिक	३१.०५.१९७०	मा. नवाब अली यावर जंग
४३. विशेष	२५.१०.१९७०	महामहोपाध्याय प्रा. दत्तो वामन पोतदार (कुलगुरू)
४४. चोविसावा वार्षिक	२३.०५.१९७१	डॉ. बी. पी. आपटे (कुलगुरू)
४५. विशेष	०६.१०.१९७१	डॉ. के. एन. राज
४६. पंचविसावा वार्षिक	०९.०७.१९७२	रँगलर जी. एस. महाजनी
४७. विशेष	०२.११.१९७२	डॉ. सी. डी. देशमुख
४८. सव्विसावा वार्षिक	२७.०५.१९७३	डॉ. व्ही.के.आर.व्ही. राव
४९. विशेष	२२.१०.१९७३	डॉ. सतीश चंद्र
दुसरे विशेष	०६.०४.१९७४	श्रीमती इंदिरा गांधी
५०. सत्ताविसावा वार्षिक	२६.०५.१९७४	डॉ. एम. एस. स्वामीनाथन
५१. विशेष	२७.१०.१९७४	डॉ. बी. डी. नागचौधरी
५२. अठ्ठाविसावा वार्षिक	३०.०३.१९७५	प्रो. डी. ए. दाभोळकर
५३. विशेष	२६.१०.१९७५	तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
५४. वार्षिक	२८.०३.१९७६	डॉ. एच. डी. सांकलिया
५५. विशेष	१७.१०.१९७६	प्रो. एस. नुरूल हसन
५६. वार्षिक	२७.०३.१९७७	मा. जे. पी. नाईक

पदवीप्रदान क्रमांक	दिनांक	प्रमुख पाहुणे/दीक्षान्त भाषण
५७. विशेष	१६.१०.१९७७	डॉ. प्रताप चंद्र चंदर
५८. वार्षिक	२६.०३.१९७८	रॅग्लर जी. एस. महाजनी
५९. विशेष	२२.१०.१९७८	प्रा. सदानंद वर्दे
६०. वार्षिक	२५.०३.१९७९	प्रो. व्ही. एम. दांडेकर
६१. विशेष	१४.१०.१९७९	डॉ. (श्रीमती) अलू दस्तूर
६२. वार्षिक	३०.०३.१९८०	डॉ. बी. रामचंद्र राव
६३. विशेष	३०.११.१९८०	मा. बी. शंकरानंद
६४. वार्षिक	२६.०३.१९८१	मा. शंकरराव चव्हाण
६५. विशेष	०४.१०.१९८१	मा. ओ. पी. मेहरा
६६. वार्षिक	२८.०३.१९८२	डॉ. (श्रीमती) माधुरीबेन शहा
६७. विशेष	२७.११.१९८२	डॉ. राजा रामण्णा
६८. वार्षिक	२७.०३.१९८३	मा. विठ्ठलराव गाडगीळ
६९. विशेष	२३.१०.१९८३	डॉ. त्रिलोकीनाथ खोशू
७०. विशेष	२४.०३.१९८४	मा. यशवंतराव चव्हाण
७१. विशेष	०७.१२.१९८४	डॉ. एस. झेड. कासीम
७२.	३०.०३.१९८५	न्या. यशवंतराव चंद्रचूड
७३.	०२.११.१९८५	मा. ग्यानी झैलसिंग
७४.	२२.०३.१९८६	तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
७५.	२५.१०.१९८६	बॅ. नानी पालखीवाला
७६.	२८.०३.१९८७	डॉ. सी.एन.आर. राव
७७.	१६.१०.१९८७	मा. एम. हिदायतुल्ला
७८.	२५.०३.१९८८	डॉ. एम. आर. श्रीनिवासन
७९. विशेष	१४.१०.१९८८	प्राचार्य शिवाजीराव भोसले
८०.	१७.०३.१९८९	मा. श्री. शरदराव पवार
८१.	२५.१०.१९८९	प्रो. मुनीस राज्ञा
८२.	२४.०३.१९९०	डॉ. आर. एन. दांडेकर
८३.	२६.११.१९९०	प्रो. यश पाल
८४.	२८.०३.१९९१	लेफ्टनंट जनरल बी. सी. जोशी
८५.	२७.१२.१९९१	डॉ. वसंतराव गोवारीकर
८६.	३०.१२.१९९२	मा. मोहन धारिया

पदवीप्रदान क्रमांक	दिनांक	प्रमुख पाहुणे/दीक्षान्त भाषण
८७.	२१.११.१९९३	न्या. पी. बी. सावंत
८८.	२५.०२.१९९५	डॉ. (श्रीमती) चित्रा नाईक
८९.	०९.१२.१९९५	प्रो. एस. व्ही. राममूर्ती
९०.	१२.१२.१९९६	डॉ. कस्तुरीरंगन
९१.	२३.१२.१९९७	मा. वेदप्रकाश मलिक
९२.	०५.०१.१९९९	भारतरत्न डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम
९३.	२३.१२.१९९९	डॉ. हरि गौतम
९४.	१३.१२.२०००	पद्मभूषण डॉ. अनिल काकोडकर
९५.	२३.०१.२००२	मा. सी. रंगराजन, राज्यपाल, आंध्र प्रदेश
९६.	०६.०१.२००३	मा. डॉ. नजमा हेप्टुल्ला
९७.	२६.१२.२००३	मा. डॉ. रघुनाथ माशेलकर
९८.	२१.०१.२००५	मा. डॉ. एम. के. भान
९९.	०८.०१.२००६	मा. (श्रीमती) किरण मजुमदार-शाँ
१००.	०३.०४.२००७	मा. डॉ. अझीम प्रेमजी
१०१.	२०.१२.२००७	मा. लॉर्ड मेघनाद देसाई
१०२.	०७.०१.२००९	मा. श्री. शरद पवार
१०३.	०२.०१.२०१०	मा. प्रा. (डॉ.) सुरभी बॅनर्जी
१०४.	०९.०२.२०११	मा. श्री. पी. बी. सावंत
१०५.	१४.०१.२०१२	मा. प्रा. गोवर्धन मेहता
१०६.	०९.०२.२०१३	मा. प्रो. वेद प्रकाश
१०७.	०३.०३.२०१४	मा. डॉ. सी. रंगराजन
१०८.	०२.०३.२०१५	मा. श्री. ए. एस. किरण कुमार
१०९.	२२.०३.२०१६	मा. डॉ. अनिल काकोडकर
११०.	३०.१२.२०१६	मा. श्री. प्रकाश जावडेकर
१११.	३०.०६.२०१७	मा. डॉ. जयंत नारळीकर
११२.	२०.०१.२०१८	मा. डॉ. रघुनाथ माशेलकर
११३.	०१.०६.२०१८	मा. श्री. ज्ञानेश्वर म. मुळे
११४.	११.०१.२०१९	मा. डॉ. शेखर मांडे

पदवीप्रदान क्रमांक	दिनांक	प्रमुख पाहुणे/दीक्षान्त भाषण
११५.	२१.०६.२०१९	मा. डॉ. बैरत्राँ द हार्टिंग
११६.	०८.०१.२०२०	मा. प्रा. डॉ. गगनदीप कंग
११७.	१०.०९.२०२०	मा. डॉ. नौशाद डी. फोर्ब्स
११८.	१५.०६.२०२१	मा. श्रीमती सुमित्राताई महाजन
११९.	१३.१२.२०२१	मा. श्री. पीटर टुसवेल
१२०.	१२.०५.२०२२	मा. डॉ. भूषण पटवर्धन
१२१.	२७.०१.२०२३	मा. डॉ. जी. सतीश रेड्डी

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ वार्ताचा सदर 'पदवीप्रदान समारंभ विशेषांक'
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या
www.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

विद्यावाणी आता अधिक युजर फ्रेंडली

आपल्या मोबाईलमध्ये विद्यावाणी एफ.एम. ॲप डाऊनलोड करा आणि विद्यावाणीचे दर्जेदार कार्यक्रम जरूर ऐका केव्हाही आणि कुठेही.

आणि हो, विद्यावाणीमध्ये सहभागी होणे आता झाले अधिक सोपे.

तुमच्या आवडीच्या आणि अभ्यासाच्या विषयावरील लेखन अथवा स्वतःच्या आवाजात रेकॉर्ड केलेला आशय आपण ईमेलद्वारे अथवा व्हॉट्सॲपच्या माध्यमातून आमच्याकडे पाठवू शकता.

कथा, कविता, गीत, संगीत आणि आवडीच्या पुस्तकातील उतारा वाचन इतकंच नव्हे, तर तुमच्या आवडीच्या खास पाककृती, कलाकृती, कारागिरी व सारख्या अनेक गोष्टी तुम्ही विद्यावाणीवरून सादर करू शकता.

शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघेही वक्तृत्व, चर्चा परिसंवाद, मुलाखती, कथाकथन इत्यादीच्या माध्यमातून जनसामान्यांपर्यंत पोहोचू शकतात विद्यावाणीमार्फत.

आपल्या सादर करण्यायोग्य कलागुणांना प्रोत्साहन देणारं हक्काचं व्यासपीठ म्हणजे विद्यावाणी कम्युनिटी रेडिओ

अधिक माहितीसाठी संपर्क :

विद्यावाणी कम्युनिटी रेडिओ

१०७.४ एफ.एम.

दुसरा मजला, ई.एम.आर.सी. बिल्डींग, प्रशासन भवनाशेजारी,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे ४११००७

संपर्क :

श्री. आनंद देशमुख, मानद संचालक

महेश जगताप (९१५८८५७०७०), श्रीदत्त गायकवाड (८००७०५९०९०)

(प्रसारण वेळ : सकाळी ७ ते रात्री ८ वाजेपर्यंत)

VISION

- Becoming a vibrant Knowledge Center and a Center of Excellence in teaching, research and extension activities;
- Bringing about conservation, creation, advancement and dissemination of knowledge.
- Creating technologically equipped thought and action leaders in a wide range of spheres by providing value based and high quality education, generating cutting-edge research and innovations, and enabling empowerment through social and regional inclusion;
- Increasing global linkages by attracting international students and establishing collaborative Programmes with educational institutions of repute.

MISSION

The Mission of Savitribai Phule Pune University is to be a global, socially conscious Center of Excellence in the conservation, creation, advancement and dissemination of knowledge, equipped to take up challenges of the enormous change taking place all around and committed to empower its faculty and students to contribute meaningfully to economic, technological and social development and progress.

विद्यापीठ गीत

शान बनो कर्मशील, कर्म शानवान

पुण्यमयी दे आम्हा अक्षर वरदान
शान बनो कर्मशील, कर्म शानवान

जातिभेद, धर्मभेद, वंशभेद दूर
लाख लाख कंठांनुनि हाच एक सूर
करुणेच्या चरणांशी नत हो विशान

माणुसकी धमनिया अर्थ जाणतो
श्रमनिष्ठा हें पवित्र तीर्थ मानतो
हृदयांनुनि समतेचा निर्भय अभिमान

सेवेतच मुक्ती ही मंगल दीक्षा
न्यायास्तव जागृति ही सर्वपरीक्षा
हें विश्वनि पार अमुचे मंत्र हा महान

मंगेश पांडुरंग

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
सावित्रीबाई फुले यांच्या पुरांकृती पुस्तक्याचे अनावरण
 ० शुभकारण ०

मा. श्री. भगवंतसिंह चोरवारी पुस्तक, लेखिकांचे पुस्तकालिका आणि चळवळ, सातपुडा		
० सातपुडा प्रांतीय ० मा. श्री. वसंत उतारे पुस्तक, सातपुडा	मा. श्री. अश्विनी पवार सातपुडा, सातपुडा	मा. श्री. प्रमल मुळवर्कर मा. सातपुडा व सातपुडा, सातपुडा
मा. श्री. विठ्ठल बळसे राठीस पुस्तक, सातपुडा	मा. श्री. जय रामन सातपुडा व सातपुडा, सातपुडा	मा. श्री. शैलेश मोरे सातपुडा, सातपुडा
मा. श्री. देवेंद्र दडवणीस लेखक, सातपुडा	मा. श्री. नितीश दत्तकवडर पुस्तक, सातपुडा व सातपुडा	मा. श्री. एम. एम. उमगा पुस्तक, सातपुडा व सातपुडा

सोपानेनम, वि. १४ दिवसपारी २०२२ रीतीची संवत्सरा इत्यारि.
 मा. श्री. प्रमल पवार
पुस्तक, सातपुडा व सातपुडा

श्री. अश्विनी पवार
लेखिका आणि चळवळ